

EDUCAȚIA ADVENTISTĂ ÎN BUCUREȘTI ÎNTRE 1936 ȘI 1989: UN SCURT ISTORIC

Leonida Ghioaldă*

Abstract

Half of Romania's almost century-long history of Adventist education occurred in Bucharest, at Labirint 116. Here, the School Community was formed and established, under wartime conditions, first the Girls' Industrial Gymnasium, then the "Victoria" Private School for Nursing Sisters, both of which closed down due to changes in Romanian education legislation. The Adventist Theological Seminary also functioned in the buildings of Labirint 116 until 1988, training entire generations of pastors. Despite the precarious conditions in which it began and the drastic limitations encountered during the years of consolidation of communism, Adventist education was the means by which the knowledge and training necessary to fulfill the Adventist mission were provided.

Keywords: Adventist education, Labirint 116, Adventist Theological Seminary, Bucharest, Romania

INTRODUCERE

După 16 ani de la organizarea Uniunii Române în 1920, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din România ajunsese la 16.090 de membri. Între 16 și 20 septembrie 1936 a avut loc Adunarea Generală a Uniunii și, în cadrul lucrărilor ei administrative, pe lângă alegerea slujbașilor Uniunii, au fost luate mai multe hotărâri pentru organizarea lucrării bisericii. Dintre acestea, hotărârea a șaisprezece punea accentul pe lucrarea educațională a Bisericii Adventiste:

* Leonida Ghioaldă (leonidaghioalda@yahoo.com), currently retired, worked for 40 years as a pastor at Muntenia Conference, 15 Negustori, Bucharest, Romania (<https://www.adventistmuntenia.ro>).

Având în vedere greutatea ce întâmpină copiii noștri în școlile publice, având în vedere că, educația copiilor noștri în conformitate cu credința noastră este o datorie sfântă a părinților și a Comunităților noastre, hotărâm:

1. Să începem în mod treptat înființarea de școli primare confesionale în Uniunea noastră, potrivit legilor.
2. Să stimulăm Comunitățile din Uniunea noastră a purta de grijă pentru clădirile necesare acestor școli și pentru persoanele potrivite în această lucrare.¹

COMUNITATEA ȘCOLARĂ A ADVENTIȘTILOR DE ZIUA A ȘAPTEA DIN BUCUREȘTI

Ca urmare a acestei hotărâri și ca rezultat al unor demersuri care fuseseră deja începute, a fost înființată mai întâi Asociația „Comunitatea Școlară a Adventiștilor de Ziua a Șaptea din București”, persoană juridică prin sentința nr. 121 din 28 noiembrie 1936 a Tribunalului Ilfov.² Actul constitutiv al asociației care cuprinde numele și semnăturile celor 20 de membri fondatori ai acesteia, a fost redactat de Ștefan Demetrescu.³ Primul Consiliu de administrație desemnat pentru doi ani a fost compus din: Dumitru Florea, Ștefan Demetrescu, Artur Văcăreanu, Victor Diaconescu, Ioan Reit, Nicolae Gheorghită și Vlad Mocanu, iar primul Comitet de direcție ales tot pentru doi ani a fost alcătuit din Victor Diaconescu, Vlad Moca-

¹ [Vasile Florescu], „Raportul celei de-a cincea Adunare Generală a Uniunii Adventiștilor de Ziua a Șaptea din România, ținută la București, de la 16–20 Septembrie, 1936”, *Curierul Misionar* 16.11 (1936): 13.

² Învățată cu formula executorie sub nr. 283/937, înregistrată în Registrul persoanelor juridice la nr. 60/937, publicată în Monitorul Oficial nr. 132 din 12 iunie 1937.

³ Acesta a fost autentificat împreună cu statutul de funcționare la Tribunalul Ilfov, Secția Notariat cu nr. 27.077 din 20 august 1936. Arhivă Uniune, dosar [d.] 19, filele [f.] 139-147. Membri fondatori: Dumitru Florea, Ștefan Demetrescu, Artur Văcăreanu, Victor Diaconescu, Nicolae Gheorghită, Ioan Reit, Vlad Mocanu, Gheorghe Roman, Dumitru Gheorghe, Alexe Cazan, Ștefan Florescu, Constantin Borzea, Constantin Mărculescu, Florea Miulescu, David Samuel, Chiru Oprea, Ștefan Popa, Stavre Drăgușin, Gheorghe Teodorescu și Mihai Ionescu.

nu și Mihai Ionescu.⁴ Cu ocazia primei ședințe a Consiliului de administrație, a fost ales pentru o perioadă de doi ani președintele asociației în persoana lui Victor Diaconescu. Secretar al asociației și casier a fost ales Gheorghe Stănică. Tot atunci s-a hotărât ca sediul acesteia să fie strada Labirint (Mitropolit Ghenadie Petrescu), nr. 116.⁵

Asociația a făcut demersurile necesare pentru înființarea de școli primare și secundare, dar abia în toamna anului 1940 a primit din partea Ministerului Educației Naționale Adresa nr. 190.907/940 o veste bună care a fost publicată în revista oficială a bisericii:

Referindu-ne la adresa Dvs. Nr. 243/940, avem onoare a vă face cunoscut că adventiștii sunt liberi să-și organizeze școli aparte, pentru care putem aproba repaus Sâmbăta, cu condițiunea ca și profesorii și elevii să fie toți de aceeași religie. În celelalte școli, adventiștii se vor conforma normelor generale.⁶

După aproape două luni, a fost primită o nouă adresă din partea aceluiași minister, Adresa nr. 242.432 din 3 decembrie 1940, prin care era aprobată înființarea Gimnaziului Industrial Particular pentru Băieți al Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea la Stupini, Brașov. Cursurile gimnaziului durau patru ani, după care absolvenții primeau o diplomă recunoscută de stat, în baza căreia puteau profesa meseria învățată, iar serviciul militar era satisfăcut cu termen redus. Primul an de învățământ a început în 1940 cu 20 de elevi, în anul următor s-au înscris 22 de elevi. Însă în 1942, prin Decretul nr. 927/1942, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din România a fost scoasă în afara legii, iar clădirea de la Stupini a fost confiscată, și Gimnaziul Industrial pentru Băieți nu a mai funcționat.⁷

⁴ Arhivă Uniune, d. 19, f. 141.

⁵ Arhivă Uniune, d. A2/105, f. 1, Proces verbal nr. 1, 20 decembrie 1936.

⁶ Victor Diaconescu, „O veste bună”, *Curierul Misionar* 20.11 (1940): 2.

⁷ Dumitru Popa, *Pașini din istoria Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România*, 3 vol. (București: Viață și Sănătate, 2008-2015), 3:115.

GIMNAZIUL INDUSTRIAL DE FETE DIN BUCUREȘTI

Tot ca urmare a demersurilor făcute, la începutul anului 1941, Ministerul Educației Naționale a trimis către Asociația „Comunitatea Școlară a Adventiștilor de Ziua a Șaptea din București” Adresa nr. 8487/1941, prin care se făcea „cunoscut că Ministerul vă aprobă înființarea unui gimnaziu industrial de fete, în București – Str. Mitropolitul Ghenadie Petrescu 116, cu eleve și profesoare adventiste.”⁸ Primind această aprobare, Consiliul de administrație al Asociației a hotărât „să se facă toate preparativele pentru ca în toamna acestui an să se deschidă cursurile Gimnaziului Particular de Fete din București, pentru care asociația are deja autorizația respectivă”.⁹ Astfel, a fost publicat în revista *Curierul Misionar* un articol informativ în care erau prezentate toate detaliile cu privire la funcționarea primei școli adventiste din București. Cursurile erau prevăzute să dureze patru ani, după care absolventele puteau primi o diplomă recunoscută de stat. Pentru anul școlar 1941-1942, erau prevăzute pentru clasa I-a 30 de locuri, iar meseriile care urmau a fi predate erau: croitoria, broderia artistică, rufăria, tricotat, țesutul covoarelor și țesutul pânzei. Data de începere a cursurilor a fost anunțată pentru 1 septembrie 1941.¹⁰

Consiliul de administrație a hotărât ca în funcția de director al școlii să fie desemnată Ilse Demetrescu, iar ca secretară a fost numită Coralia Niculescu. Personalul didactic era compus din: Ilse Demetrescu, Coralia Niculescu, Maria Ionescu, Eleftera Iacob¹¹ și Lidia

⁸ Arhivă Uniune, d. 26, f. 115.

⁹ Arhivă Uniune, d. A2/105, f. 29, Proces verbal nr. 19, 15 august 1941.

¹⁰ [Vasile Florescu], „Informațiuni”, *Curierul Misionar* 21.8 (1941): 13.

¹¹ Eleftera Iacob-Prisecaru s-a născut la 17 martie 1900 la Focșani. După absolvirea liceului s-a căsătorit, iar la 36 de ani a rămas văduvă. Venind în București pentru a urma cursurile Facultății de Medicină a locuit în gazdă la familia Demetrescu. A fost primul medic angajat al Bisericii Adventiste în cadrul Dispensarului Medical din Labirint 116, și directoare a Școlii de Surori Infirmiere „Victoria”. După desființarea dispensarului a predat cursuri la Seminarul Teologic până în 1960 când a ieșit la pensie. A decedat la 4 mai 1993.

Crăciunescu.¹² Cursurile anului școlar 1941-1942 au început în mod practic la 17 septembrie¹³ cu o clasă formată din 20 de eleve,¹⁴ și se desfășurau de luni până vineri, între orele 8:00-16:00, cu pauză de la 12:00 până la 13:45.¹⁵ În cea mai mare parte a programului de dimineață erau ore de lucru, materiile de studiu fiind predate în partea a doua a programului. Conducerea școlii a hotărât ca Eleftera Iacob să fie diriginta clasei, iar elevele din provincie să fie găzduite la familia din Comunitatea Labirint.¹⁶ De asemenea, au fost trimise adrese pentru obținerea de facilități pentru elevele școlii din partea Editurii „Cuvântul Evangheliei” (donație de cărți), și din partea Societății Tramvaielor București (reducere la biletele de călătorie pentru elevi).¹⁷

După o lună de la deschiderea cursurilor, Vasile Florescu scria într-un articol publicat în revista oficială a bisericii:

În curând vom avea bucuria de a vedea prezentate în cadrul unei expoziții a Gimnaziului, lucrările ce au fost executate cu atâta măiestrie de elevele diferitelor secțiuni de sub conducerea neobosită a surorilor profesoare, care nu-și pun la socoteală orele de muncă încordată depusă în afara programului școlar, cu singura dorință de a veni în ajutorul elevelor pe cât mai mult cu putință.... Dar nu trebuie să uit că parte din lucrările ce urmează să fie puse în vân-

¹² Arhivă Uniune, d. A2/105, Proces verbal nr. 20, 1 septembrie 1941. Repartizarea materiilor era următoarea: Ilse Demetrescu – Limba română, Limba franceză și Caligrafie; Coralia Niculescu – Croitorie și Rufărie; Ștefan Demetrescu – Religie; Dumitru Dragomirescu – Aritmetică; dr. Eleftera Iacob – Științe naturale, Geografie și Educație fizică; Lidia Crăciunescu – Muzică; Maria Ionescu – Broderie, Gospodărie și Desen.

¹³ Arhivă Uniune, d. A16/96, Registru de prezența profesorilor.

¹⁴ Arhivă Uniune, d. B8/77, Registrul matricol, Gimnaziul Industrial de Fete, 1941-1942, Clasa I: Alexandru Estera, Bistreanu Ana, Caraivan Lina, Cazan Veronica, Dumitrescu Lucia, Erghelegiu Stelica, Florea Magdalena, Gherghel Lidia, Gherzan Ana, Marinescu Ioana, Mărculescu Margareta, Mihalache Margareta, Popa Anicuța, Reolcea Viorica, Tomulescu Elisabeta, Turturică Maria și Vâjeu Teodora.

¹⁵ Arhivă Uniune, d. 25, f. 43.

¹⁶ Arhivă Uniune, d. A3/95, Registru procese verbale, Gimnaziul Industrial de Fete.

¹⁷ Arhivă Uniune, d. 25, f. 231, 228.

zare la expoziție au și fost reținute, și deci vândute, cu toate că încă nici nu sunt terminate. O dovadă despre valoarea lucrului executat în atelierul Gimnaziului Industrial de Fete „București”.¹⁸

Serbarea de sfârșit de an școlar a fost programată pentru data de 21 iunie 1942, ora 16:00, în Labirint 116, când urma să fie organizată și o expoziție cu lucrările efectuate de eleve în ateliere.¹⁹

În vara anului 1942 conducerea școlii a trimis o adresă la Inspectoratul Școlar prin care solicita a doua oară ca Gimnaziul Industrial de Fete să fie inclus în tabelul școlilor din București, și să primească toată corespondența și toate îndrumările Ministerului pentru a fi la curent cu acestea și a le putea aplica.²⁰ În anul școlar 1942-1943, gimnaziul a funcționat cu clasa a II-a și cu o nouă clasă I, a cărei dirigintă a fost numită Claudia Constantinescu, dar și cu modificări în privința personalului didactic și administrativ.²¹ Deschiderea oficială a cursurilor a avut loc sâmbătă, 12 octombrie 1942. Ca un detaliu nou, fiecare cadru didactic a semnat un angajament cu Asociația „Comunitatea Școlară a Adventiștilor de Ziua a Șaptea din București” prin care se obliga să respecte orarul stabilit de direcția școlii și dispozițiile prevăzute de legile și regulamentele școlare.²² De asemenea, fiecare elevă a semnat un angajament față de Gimnaziul Industrial Particular „București” prin care se obliga să lucreze în atelierul școlii meseria aleasă timp de trei ani după absolvire, și să păstreze confidențiale metodele de lucru și „inventiu-

¹⁸ Vasile Florescu, „Bucuria lucrului”, *Curierul Misionar* 21.11 (1941): 5.

¹⁹ Arhivă Uniune, d. A3/95, Registru procese verbale, Gimnaziul Industrial de Fete.

²⁰ Arhivă Uniune, d. 21, f. 360.

²¹ Arhivă Uniune, d. 25, f. 254. Personal didactic și administrativ (1942-1943): Eleftera Iacob (directorul și medicul școlii) – Științe naturale, Gimnastică; Aristide Doroștei – Limba franceză; Mihai Ionescu – Limba română, Istorie, Geografie; Ștefan Demetrescu – Religie; Claudia Constantinescu (suplinitor) – Limba română, Istorie, Geografie, Caligrafie; Dumitru Dragomirescu – Matematică; Johana Giuran – Muzică; Coralia Niculescu (secretara școlii) – Rufe și Paula Laszlo – Croitorie.

²² Arhivă Uniune, d. 25, f. 1-14.

nile” școlii.²³ Potrivit Registrului Matricol din anul școlar 1942-1943, la finalul clasei întâi au promovat 15 elevi.²⁴

În anul școlar 1943-1944, în conformitate cu Hotărârea Consiliului de Administrație al Comunității Școlare din 20 iunie 1943, Gimnaziul Industrial de Fete nu a funcționat:

Având în vedere dorința profesorilor ca școala să fie susținută mai departe tot de către Asociația Comunitatea Școlară, având în vedere greutățile întâmpinate cu corpul profesoral care nu dispune în întregime de toate titlurile cerute de legi și regulamente, având în vedere că alți profesori nu putem angaja din cauza condițiilor speciale de funcționare prevăzute în autorizația de funcționare a școlii, se hotărăște: pentru anul școlar viitor, Gimnaziul Industrial de Fete din București să-și întrerupă cursurile până va putea găsi alți profesori care să întrunească toate condițiile necesare. Întrucât personalul didactic va fi concediat, Comunitatea Școlară va achita acestui personal o sumă de concediere ca preaviz, egală cu salariul pe șase luni conform legilor.²⁵

De asemenea, din Registrul de prezență a profesorilor rezultă că școala nu a funcționat. „Dar, pe de altă parte, există registrul matricol pe anul școlar 1943-1944 pentru clasele a II-a și a III-a. De aici se poate trage concluzia că în anul școlar 1943-1944, școala a funcționat totuși, dar în mod neoficial.”²⁶ Este de consemnat și ceea ce a scris Victor Diaconescu în primul număr de după Război al revistei *Curierul Misionar*, în octombrie 1944: „De asemenea facem cunoscut tuturor că Gimnaziul Industrial de Fete din București, pășește acum în al patrulea an de existență și funcționare fără întrerupere. E o minune de la Dumnezeu cum această mică cetate a scăpat nedobo-

²³ Arhivă Uniune, d. 25, f. 15-31.

²⁴ Arhivă Uniune, d. A14/78, Registru matricol, Gimnaziul Industrial de Fete 1942-1943, Clasa I: Alexandru Cornelia, Boanță Gherghina, Caraivan Verginica, Cazan Lidia, Chițu Cornelia, Constantinescu Magdalena, Dragomir Constanța, Florea Gabriela, Greising Steluța, Pârvan Steliana, Petre Maria, Pripea Victoria, Stoicescu Viorica, Toma Lucreția, Vasilescu Maria și Voicu Georgeta.

²⁵ Arhivă Uniune, d. A2/105, f. 42, Proces verbal nr. 15, 20 iunie 1943.

²⁶ Popa, *Pagini din istoria Bisericii Adventiste*, 3:117.

rătă. Anul acesta școlar primește înscrieri pentru toate clasele, adică I, a II-a, a III-a și a IV-a.”²⁷

În acea perioadă, în condiții de război, Biserica Adventistă fiind scoasă în afara legii, clădirile din Labirint 116 au fost rechiziționate de stat pentru Centrul de reechipare a răniților și pentru Casa Oștiri. Încă din vara anului 1943, conducerea Gimnaziului Industrial pentru Fete a trimis un document către Ministrul Culturii Naționale în care, prezentând nevoia de spațiu pentru funcționarea școlii, a adresat rugămintea de „a interveni către Marele Stat Major pentru a se da dispozițiuni ca acest corp de clădire închiriat de noi, să fie eliberat, pentru ca școala să-și poată începe cursurile.”²⁸ În anul următor, 1944, conducerea școlii a trimis o adresă către Centrul de Reechipare a Răniților și Invalizilor în care se cerea în mod respectuos

a ne elibera de urgență partea de imobil a școlii, pe care, ca o dovadă de înaltă apreciere față de constituția și opera ce înfăptuiți, v-am lăsat-o spre folosință până acum, deși am făcut-o cu multe privațiuni și chiar sacrificii. Acum, întrucât școala noastră are patru clase, vă rugăm să binevoiți a înțelege – tot așa cum am făcut-o și noi – imperioasa nevoie în care ne găsim în ce privește spațiul și a ne libera de urgență sălile de clasă ce mai dețineți în imobilul școlii – adică sala unde aveți magazia și cele două birouri - și pentru care, de altfel, nu aveți nici ordin de rechiziție.²⁹

În urma tuturor demersurilor făcute și trecând peste greutateți și piedici, anul școlar 1944-1945 a început la 1 noiembrie cu patru clase, și cu un corp profesoral compus din Eleftera Iacob (director), Olimpia Petcu (secretară), Iolanda Dincă (dirigintă la clasele a III-a și a IV-a) și Aristide Doroftei (diriginte la clasele I și a II-a).³⁰ Anul 1945 rămâne unul de referință prin faptul că elevele clasei a IV-a au alcătuit prima promoție de absolvente ale Gimnaziului Industrial de Fete din București. Acestea au fost: Maria Apostol, Lina Carai-

²⁷ Victor Diaconescu, „Zidim din nou”, *Curierul Misionar* 23.1 (1944): 16.

²⁸ Arhivă Uniune, d. 25, f. 256.

²⁹ Arhivă Uniune, d. 25, f. 277.

³⁰ Arhivă Uniune, d. A3/95, Registru procese verbale, Gimnaziul Industrial de Fete.

van, Ana Gherzan, Ioana Marinescu, Margareta Mărculescu, Viorica Reolcea, Cornelia Stănescu, Iedida Stănescu și Maria Turturică.³¹ Marea bucurie a absolvirii primei promoții a fost descrisă de Marin T. Pârvan:

Le văd în ziua serbării de fine de an. Ce emoție le stăpânea! Era prima serbare de acest fel. Era doar prima promoție. Au făcut toate pregătirile necesare și iată pe cele nouă absolvente în ziua de duminică, 1 iulie 1945, prezentând în fața mulțimii de auditori programul primei promoții a Gimnaziului Industrial de Fete din București. Ținta clasei era: „Roagă-te și lucrează”, iar mottoul: „Pretutindeni cu Isus”. Iată concretizată aici educația primită în cei patru ani de zile: învățătura și munca și acestea două unite cu rugăciunea.³²

După câteva luni, la 1 noiembrie au început cursurile anului școlar 1945-1946, cu patru clase de studiu și cu un corp profesoral compus din: Iolanda Dincă (director), Coralia Isaia (secretară), Claudia Cojea, Eleftera Iacob, Aristide Doroftei, Iosif Rânea și Ștefan Năilescu.³³ Eficiența programului de învățământ din cadrul școlii a dus la deschiderea unui atelier de croitorie pentru public. În revista *Curierul Misionar* a apărut anunțul următor: „Gimnaziul Industrial de Fete București anunță deschiderea atelierului de croitorie în localul Școlii din str. Mitropolit Ghenadie Petrescu nr. 116. Se primesc zilnic comenzi între orele 14 și 17. Execuție promptă și conștiincioasă. Direcțiunea.”³⁴ Încheierea anului școlar a fost fixată pentru data de 15 iunie 1946, ocazie festivă în care diploma de absolvire a fost oferită următoarelor absolvente: Virginia Caraivan, Constanța Dragomir, Gabriela Florea, Margareta Mihalache, Maria Oresciuc, Viorica Stoicescu și Lucia Tolan.³⁵

³¹ Arhivă Uniune, d. 26, Registrul matricol, Gimnaziul Industrial de Fete 1944-1945

³² Marin T. Pârvan, „Două promoții”, *Curierul Misionar* 23.10 (1945): 3.

³³ Arhivă Uniune, d. A3/95, Registrul procese verbale, Gimnaziul Industrial de Fete.

³⁴ *Curierul Misionar* 24.2 (1946): 13; *Curierul Misionar* 24.3 (1946): 20.

³⁵ Arhivă Uniune, d. A3/95, Registrul procese verbale, Gimnaziul Industrial de Fete.

A fost ultima promoție deoarece lucrurile s-au complicat în mod neașteptat odată cu schimbările apărute în sistemul de învățământ de atunci. Într-o ședință a Consiliului de Administrație al Comunității Școlare din mai 1946, s-a luat următoarea hotărâre: „Se vor face demersuri pentru mutarea Gimnaziului Industrial de Fete din București la Brașov și contopirea lui cu cel de băieți într-un singur Gimnaziu. Mobilierul va fi transportat la Brașov, cu excepția a 10 scaune cu braț, două mese și catedrele care vor fi lăsate pentru Școala de surori infirmiere.”³⁶ De asemenea, într-o Dare de seamă a Comunității Școlare din 1948 s-au consemnat următoarele:

Gimnaziul Industrial de Fete și-a continuat activitatea și în timpul persecuției, ca o mică oază de libertate și de speranță pentru vremuri mai bune pe care le așteptam cu siguranță. El a funcționat până la finele anului școlar 1945-1946. Începând cu anul școlar 1945-1946, sistemul școlar s-a schimbat în țara noastră, introducându-se gimnaziul unic pentru toți elevii și elevele, fără niciun fel de specializare. Gimnaziile noastre au început a funcționa și ele cu prima clasă după tipul gimnaziului unic, pentru ca în anul școlar 1946-1947 să ne adaptăm complet gimnaziului unic. Din cauza greutăților de funcționare, fără personal calificat suficient și din cauza greutăților financiare, ne-am văzut nevoiți ca să încadrăm elevii noștri în programul cel nou al Institutului Biblic din Brașov-Stupini al confesiunii noastre, care corespundea mai bine nevoilor educative.³⁷

Deși a funcționat o perioadă scurtă de timp, Gimnaziul Industrial de Fete din București a oferit elevelor cadrul potrivit pentru dezvoltarea de calitate și deprinderi folositoare pentru viața lor alături de Dumnezeu.

ȘCOALA PARTICULARĂ DE SURORI INFIRMIERE „VICTORIA”

În timp ce războiul zguduia Europa, iar în România bisericile adventiste erau închise, Labirint 116 devenise locul de unde porne-

³⁶ Arhivă Uniune, d. A2/105, f. 45, Proces verbal nr. 4, 15 mai 1946.

³⁷ Arhivă Uniune, d. 29, f. 276, 277.

au ajutoare pentru soldații răniți pe front sau rămași invalizi, dar și locul unde slujbașii Uniunii se întâlneau și încercau să întrezărească zorii libertății, făcând chiar planuri pentru timpul când interdicțiile aveau să fie înlăturate. Printre preocupările și dorințele care îi animau era și înființarea unei instituții medicale pentru îngrijirea sănătății oamenilor și pentru îndrumarea lor către Dumnezeu. În domeniul medical Biserica Adventistă din România nu realizase prea mult până atunci. După organizarea Uniunii Române în 1920, a fost înființat un mic dispensar medical care a funcționat în anexele bisericii din strada Popa Tatu. De asemenea a fost cumpărată o clădire spațioasă în București, strada Lascăr Catargiu, dar „din pricina diferitelor greutăți s-a renunțat la lucrarea medicală, rămânând ca această ramură să fie dezvoltată mai târziu, iar clădirea din strada Lascăr Catargiu a fost vândută”.³⁸

La scurt timp după sfârșitul războiului, conducerea Uniunii a făcut primii pași pentru deschiderea unui sanatoriu și pentru înființarea unei școli de surori medicale. În februarie 1945, Comitetul Uniunii a făcut un apel către toți angajații bisericii ca, potrivit unei hotărâri luate în 1943, să consacre lui Dumnezeu salariul pe o lună pentru susținerea lucrării medicale. Membrii bisericii erau îndemnați să contribuie cu daruri pentru realizarea acestui proiect, fixându-se data de 28 aprilie 1945 ca zi de post și rugăciune.³⁹ Ca rezultat al acestor acțiuni și al demersurilor făcute pe lângă autoritățile de drept, în revista oficială a bisericii din luna septembrie 1945 a fost publicat un articol în care se anunța că Școala Particulară de Surori Infirmiere „Victoria” a fost autorizată de Ministerul Sănătății prin decizia nr. 38043/1945. Într-o pagină întreagă se ofereau detalii potrivit cărora cursurile urmau să înceapă la 1 octombrie pentru un număr de 30 de eleve care trebuiau să se înscrie la cancelaria școlii din strada Labirint, nr. 116. Durata cursurilor era de doi ani, iar di-

³⁸ [Vasile Florescu], „Studiu istoric: Solia adventă în România”, *Gazeta slujbașilor* 11.10-12 (1941): 11.

³⁹ Popa, *Pagini din istoria Bisericii Adventiste*, 3: 315-318.

ploma de absolvire oferea dreptul de angajare la orice spital sau la orice sanatoriu din țară.⁴⁰

Cursurile au început cu o lună mai târziu decât se anunțase, pe 3 decembrie 1945, ocazie cu care au fost prezenți din partea Uniunii Dumitru Florea (președinte), Ștefan Demetrescu (secretar pentru Lucrarea Medicală), Vasile Florescu (secretar pentru Tineret), Nicolae Gheorghită (secretar pentru Literatură), iar din partea școlii dr. Eleftera Iacob-Prisecaru (director) și Zoe Iov (secretară).⁴¹ Au fost înscrise pentru prima clasă a acestei școli 7 elevi: Aneta Popa, Iedida Stănescu, Ecaterina Lepădatu, Viorica Recolcea, Eveline Dincă, Aida Teodorescu și Elisabeta Scrobotovici. Programul școlar conținea 24 de materii de studiu care erau predate de către directoarea școlii, dr. Iacob-Prisecaru, medicii adventiști Ion Moldovan și Ștefan Demetrescu, Jr., precum și dr. Ion Bâlcu și dr. Lazăr Dranca. De asemenea, făceau parte din corpul profesoral Gica Arteniian și Ștefan Demetrescu.⁴²

Pe lângă școală a funcționat un dispensar medical chiar din primul an de studii. Revista *Curierul Misionar* a publicat următorul anunț, care a fost reluat în cinci numere diferite pe parcursul anului 1946:

Facem cunoscut că medicii noștri și-au început consultațiile la Dispensarul ce funcționează pe lângă Școala de Infermiere „Victoria” din București, str. Mitrop. Ghenadie Petrescu. Suntem recunoscători lui Dumnezeu și pentru acest Dispensar ce și-a început

⁴⁰ „Victoria”, *Curierul Misionar* 23.9 (1945): 7.

⁴¹ Ștefan Demetrescu, „Începerea lucrării medicale”, *Curierul Misionar* 24.2 (1946): 13-14.

⁴² Vasile Cojea, *Lumini și umbre* (București: Card 2001), 285-286. Materiile studiate: Morală și religie, Limba franceză, Igienă, Anatomie, Fiziologie, Oto-rino-laringologie, Chimie, Fizică, Parazitologie, Radiologie, Obstetrică, Neurologie, Oftalmologie, Patologie generală, Chirurgie, Puericultură, Psihiatrie, Dermato-venerice, Infecto-contagioase, Stomatologie, Patologie medicală, Bacteriologie, Gospodărie, Farmacologie și Etică personală. Georgeta Artinian, soția lui Hrant Artinian, a studiat la Școala Misionară de la Diciosânmartin, apoi la Clinica Adventistă „La Lignière” din Gland, Elveția, unde a absolvit un curs de trei ani devenind soră medicală.

activitatea și credem că membri noștri vor căuta să profite în cea mai mare măsură de ocazia ce la este dată pentru folosul lor personal. Consultațiile sunt Miercurea și Joia între orele 9 – 12.⁴³

Într-o scurtă biografie a Elefterei Iacob-Prisecaru scrisă de Alexandru Stroescu și publicată în revista *Curierul Adventist*, se amintește că acest dispensar medical era dotat cu echipamente de radiologie și fizioterapie.⁴⁴

După primul an de funcționare a acestei școli medicale, secretariatul departamentului medical din cadrul Uniunii publica în revista oficială a bisericii un scurt bilanț potrivit căruia,

trei dintre elevele înscrise la început s-au retras în cursul anului pentru diferite motive, așa că, până la urmă, Școala a funcționat numai cu opt eleve. Acestea, însă, au dovedit tot timpul mult zel și mult entuziasm. Nu s-au dat înapoi de la nicio muncă și de la niciun sacrificiu. Dar ostenele lor au fost încununat cu succes. Au făcut bune progrese și la studiile teoretice, și la practica de spital.⁴⁵

Eforturile pentru susținerea și dezvoltarea acestei școli au continuat, astfel că în anul următor, în vederea pregătirii Zilei Lucrării Medicale, a fost publicat un „Apel” la dăruire adresat membrilor bisericii, din care se poate afla numărul de eleve din al doilea an școlar:

Să dăm cu toții sprijin puternic pentru întărirea acestei ramuri a Lucrării Medicale. Școala Surorilor de Caritate, azi în al doilea an al ei de existență, a funcționat datorită sprijinului binevoitor dat de către toți membri noștri din întreaga Uniune, acordat și cu ocazia colectei din Ziua Medicală de anul trecut.

⁴³ „Important”, *Curierul Misionar* 24.2 (1946): 15.

⁴⁴ Alexandru Stroescu, „Eleftera Iacob-Prisecaru”, *Curierul Adventist* 72.6 (1995): 9.

⁴⁵ „Școala surorilor noastre de Caritate: un an de funcționare”, *Curierul Misionar* 24.8 (1946): 11.

Vă va produce mare bucurie, să auziți despre progresele Școlii noastre, care numără azi 15 eleve, dintre care 7 în anul al 2-lea, iar 8 în anul întâiu.⁴⁶

Prima promoție care a absolvit Școala Particulară de Surori Infirmiere „Victoria” apare într-o fotografie publicată într-o revistă *Curierul Misionar* din 1948. În același număr al revistei a fost publicat și anunțul următor: „Tinerele care doresc informații cu privire la condițiile de admitere ca eleve la Școala de Infirmiere «Victoria», pentru anul 1948-1949, se vor adresa Direcțiunii Școlii, București, str. Mitrop. Gh. Petrescu, 116.”⁴⁷ În anul respectiv, din cauza reformei în învățământul românesc, funcționarea școlilor particulare devenise din ce în ce mai dificilă. Astfel,

Școala noastră a funcționat în București până în 1948 când, pentru anul școlar 1948-1949, elevele au fost transferate la Stupini, unde au făcut ultimul an de studiu la Institutul Biblic. De fapt, după 1949, statul totalitar își aplică politica lui antireligioasă. Clădirea de la Stupini-Brașov ne este din nou luată și în afară de Seminarul Teologic care va funcționa în București, toate celelalte școli confessionale au fost închise.⁴⁸

Dispensarul medical a funcționat în Labirint 116 tot atât timp cât a funcționat și școala, adică până în august 1948 când învățământul particular a fost desființat, iar bunurile școlii și ale dispensarului au fost naționalizate.⁴⁹ În urma anulării autorizației de funcționare a școlilor particulare, Comitetul Uniunii a luat în discuție situația absolventelor școlii de infirmiere și a celor cu un an de studii, și a hotărât (a) să se recomande în general elevelor și absolventelor să urmeze cursurile Seminarului Teologic; (b) să se studieze posibilitatea

⁴⁶ „Apel”, *Curierul Misionar* 25.3 (1947): 4.

⁴⁷ „Atențiune”, *Curierul Misionar* 26.4 (1948): 20.

⁴⁸ Popa, *Pagini din istoria Bisericii Adventiste*, 3:321.

⁴⁹ Gheorghe Graur, *Istoria Bisericii Adventiste din România* (Pantelimon: Viață și Sănătate, 2019), 218.

desăvârșirii pregătirii practice medicale și dietetice a absolvenților; (c) să se studieze posibilitatea angajării absolvenților adecvate.⁵⁰

Această schimbare de situație a determinat și încetarea existenței Asociației „Comunitatea Școlară a Adventiștilor de Ziua a Șaptea din București”. Consiliul de Administrație a prezentat la 30 iunie 1948, în cadrul ultimei întruniri a Adunării Generale extraordinare a asociației, următoarea Dare de seamă:

Ca urmare a hotărârii luată cu ocazia adunării generale din 30 martie 1948, s-a adus la îndeplinire lucrarea de trecere a imobilelor din patrimoniul Asociației Comunitatea Școlară A. Z. Ș., asupra organizațiilor Cultului creștin adventist de ziua a șaptea conform Legii Nr. 407/1946 prin actele încheiate și transcrise la tribunalele respective. Totodată se prezintă și bilanțul definitiv încheiat la 30 mai 1948, în urma operațiunilor de scădere din patrimoniu a inventarului confiscat și dispărut și a imobilelor trecute asupra cultului creștin adventist de ziua a șaptea, bilanț din care se constată că Asociația nu mai dispune de niciun fel de patrimoniu. În consecință, ținând seama de faptul că Asociația nu-și mai poate aduce la îndeplinire scopul pentru care a fost înființată, propunem ca Onorata Adunare Generală să hotărască: dizolvarea, lichidarea și radierea asociației.⁵¹

La aceeași dată, Adunarea Generală sub președinția lui Victor Diaconescu, fiind prezenți 19 membri, a hotărât dizolvarea, lichidarea și radierea Asociației Comunitatea Școlară a Adventiștilor de Ziua a Șaptea din București, numind lichidator pe Ioan Dănețiu. Procesul verbal încheiat, a fost semnat de toți cei prezenți.⁵²

Așa s-a încheiat o perioadă scurtă, plină de provocări dar și de realizări pe plan educațional din istoria frământată a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România. Au urmat 40 de ani în care, cu excepția Seminarului Teologic care a funcționat la București tot

⁵⁰ Arhivă Uniune, d. A2/105, Proces verbal nr. 36, 20 octombrie 1948.

⁵¹ Arhivă Uniune, d. 29, f. 545.

⁵² Arhivă Uniune, d. 29, f. 506.

în Labirint 116, nu s-a mai putut face nimic în domeniul educației școlare pentru copiii și tinerii adventiști.

SEMINARUL TEOLOGIC ADVENTIST

Încă de la înființarea și organizarea Uniunii Române în 1920, a fost luată hotărârea înființării unui seminar teologic care să pregătească tineri consacrați pentru lucrarea de vestire a Evangheliei. În anii de început, un număr modest de tineri au urmat cursuri la Seminarul Teologic din Friedensau, Germania, dar nu toți cei care ar fi dorit să studieze acolo aveau și posibilitățile necesare pentru aceasta. Deoarece nevoia de lucrători în România era foarte mare, au fost organizate la nivelul Conferințelor adunări de lucrători cu scopul de a pregăti pe cei care doreau să se implice activ în transmiterea adevărilor Scripturii. Cu ocazia Adunării Generale a Conferinței Muntenia în 1923, a fost anunțată hotărârea Uniunii de a deschide un Seminar Teologic pentru pregătirea cadrelor necesare funcționării Bisericii Adventiste.⁵³ Prima școală misionară adventistă din România a fost înființată la Focșani în 1924, primul director fiind Peter Gaede. Primul an școlar a însemnat un curs început în luna aprilie la care au participat 21 de elevi, și care a durat șase luni.⁵⁴ La Adunarea Generală a Uniunii din 1924, a fost prezentată „darea de seamă asupra activității primului an de Școală misionară în România. Început cu oarecare dificultăți, s-a terminat prin a fi mulțumitor.”⁵⁵ Din prima promoție a acestei școli au făcut parte: Constantin Tolici, Mihail Manea, Leon Bălan, I. Bădescu, D. Paraschiv.⁵⁶ Această școală

⁵³ „1870-1980: Unsprezece decenii de istorie adventă în România”, *Curierul Adventist* 58.5-6 (1980): 8.

⁵⁴ [Vasile Florescu], „Studiu istoric: Planuri noi pentru misiunea internă”, *Gazeta slujbașilor* 11.10-12 (1941): 12.

⁵⁵ P. P. Paulini și Dumitru Florea, „A doua Adunare Generală a Uniunii Adventiștilor de Z. Ș. din România”, *Curierul Misionar* 4.5 (1924): 76.

⁵⁶ Popa, *Pagini din istoria Bisericii Adventiste*, 3:89.

a fost luată și în evidența Conferinței Generale, consemnându-se anul 1924 ca fiind anul înființării ei.⁵⁷

Deoarece nevoia de lucrători era tot mai mare iar spațiul oferit de clădirea de la Focșani devenise insuficient, școala a fost mutată la Diciosânmartin (Târnăveni, județul Mureș) în 1926.⁵⁸ Din același motiv, în 1931, a fost mutată la Stupini, lângă Brașov,⁵⁹ unde a funcționat 15 ani, până în 1949, cu o întrerupere între 1942 și 1945. Stupini rămâne emblematic, prin eforturile pentru construcția acestui edificiu de învățământ, prin experiențele tinerilor care au învățat aici, precum și prin dedicarea cu care profesorii din vremea respectivă au lucrat pentru formarea corpului pastoral. În cele ce urmează, va fi prezentată funcționarea Seminarului Teologic Adventist în strada Labirint 116 din București.

După căderea regimului antonescian la 23 august 1944, Biserica Adventistă a intrat în legalitate, având libertatea de a funcționa ca și înainte de a fi scoasă în afara legii în 1942, prin urmare și Institutul Biblic putea funcționa din nou. Deoarece clădirile de la Stupini erau încă ocupate de instituții militare, conducerea bisericii a înaintat o adresă către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, solicitând aprobarea funcționării Institutului Biblic în București. La 8 ianuarie 1945 a fost primit următorul răspuns:

Avem onoare a vă face cunoscut că Ministerul a aprobat funcționarea provizorie, în București, a Institutului Biblic de la Brașov-Stupini, al Confesiunii Dvs. Aceasta întrucât, din cauza întârzierii formalităților de predare, nu ați fost încă repuși în posesiunea clădirii Institutului Dvs. de la Brașov-Stupini. Funcționarea suszisiului Institut urmează să aibă loc în clădirile Comunității Dvs. din Str. Mitropolitul Ghenadie Petrescu Nr. 116.⁶⁰

⁵⁷ *Year Book of the Seventh-day Adventist Denomination: The Official Directories* (Washington, DC: Review & Herald, 1925), 225.

⁵⁸ „1870-1980: Unsprezece decenii de istorie adventă în România”, 8.

⁵⁹ [Florescu], „Studiu istoric: Solia adventă în România”, 14.

⁶⁰ Arhivă Uniune, d. 53, f. 693.

Sub conducerea lui Victor Diaconescu, Institutul Biblic a funcționat în Labirint 116, iar condițiile în care s-au desfășurat cursurile în acel an școlar sunt redată în mod concis în două articole din *Curierul Misionar*:

Prin greutăți mari, cu lipsuri greu îndurate, atât de profesori cât și de elevi, fără local potrivit și material didactic necesar, totuși Școala Misionară a activat în anul acesta cu un număr de 22 de elevi, în niște cămăruțe modeste de sub localul de adunare al Comunității Labirint.⁶¹

Fără local potrivit, fără internat, cu parte din profesori concentrați, totuși cu grupul de 22 elevi înscriși la cursuri, am străbătut prin noianul de greutăți până la finele anului școlar. Și astfel s-a putut sărbători în zilele de 13-15 iulie 1945, cu tot fastul cuvenit la asemenea ocazii, absolvirea celei de a 14-a promoții a Institutului Biblic. Iată-i pe cei trei absolvenți în seara de vineri 13 iulie în capela Comunității Labirint-București.⁶²

A fost prima serbare de absolvire care a avut loc în Labirint 116, unde se afla și sediul Uniunii de Conferințe. Doi dintre cei trei absolvenți ai promoției 1945 au fost Voicu Dumitru⁶³ și Mândăianu Stelian.⁶⁴

În toamna aceluiași an, cursurile Institutului Biblic au fost reluate cu toate cele patru clase la Stupini, unde a funcționat sub conducerea lui Victor Diaconescu și a lui Mihai Ionescu. În 1948, Institutul Biblic a devenit Seminarul Teologic Adventist în urma deciziei Ministerului Cultelor nr. 42.898/1948.⁶⁵ În anul următor, prin impu-

⁶¹ Mihai Ionescu, „Școala Misionară 1945”, *Curierul Misionar* 23.8 (1945): 5.

⁶² Pârvan, „Două promoții”, 2.

⁶³ Voicu Dumitru, a activat ca pastor în Conferința Muntenia doar 15 ani, a decedat la 29 septembrie 1960 la 52 de ani.

⁶⁴ Mândăianu Stan s-a născut la 26 ianuarie 1917 la Provița de Sus, Prahova. A studiat la Seminarul Teologic din 1934 până în 1938 când a fost încorporat, apoi mobilizat până în iulie 1944. După absolvire în 1945, a lucrat ca pastor în Prahova în 1950 fiind hirotonit, apoi în județele Călărași și Giurgiu. A fost pensionat în 1982, iar în 1988 a decedat.

⁶⁵ Gheorghe Modoran, *Biserica prin pustiul roșu: rezistență și compromis în adventismul din România în perioada comunistă (1944-1965)* (Pantelimon: Viață și Sănătate, 2013),

nerea semnării unui contract de comodat cu termen nelimitat, terenul și clădirile Seminarului Teologic au fost puse la dispoziția Sfatului Popular al orașului Stalin (Brașov).⁶⁶ Cu toate eforturile depuse pentru păstrarea acestui edificiu educațional adventist, Comitetul Uniunii a fost nevoit să consemneze printr-o hotărâre faptul că „în anul școlar 1949-1950 nu se mai pot deschide cursurile școlare ale Seminarului Teologic.”⁶⁷

Seminarul Teologic Adventist între anii 1950–1960

În situația creată, Comitetul Uniunii a hotărât să facă demersuri pentru începerea cursurilor Seminarului Teologic, anul școlar 1950-1951, în București, strada Popa Tatu, nr. 38. În cazul primirii aprobărilor necesare, cursurile urmau să înceapă la 15 octombrie 1950 cu elevi aleși dintre cei care studiaseră la Stupini în anii III și IV. Fiecare elev urma să semneze o declarație prin care își exprima acordul de a nu ridica nicio pretenție în vederea angajării după absolvire, pentru cursuri neplătind niciun fel de taxă. Profesorii care alcătuiau corpul didactic al Seminarului urmau să predea cursurile fără a fi retribuiți financiar sau material.⁶⁸ Chiar dacă demersurile nu au avut succes, Comitetul Uniunii a insistat, hotărând ca anul școlar 1951-1952 să funcționeze cu o singură clasă de 12 elevi, propuși de Conferințe în următoarea proporție: Muntenia 3 – elevi, Moldova – 2 elevi, Dunărea – 2 elevi, Oltenia – 2 elevi, Transilvania de Nord – 2 elevi și Transilvania de Sud – 1 elev. Cursurile urmau să se desfășoare în Labirint 116 începând cu data de 12 noiembrie 1951, direc-

198.

⁶⁶ Arhivă Uniune, d. 44, f. 548 și d. 31, f. 425-426.

⁶⁷ Arhivă Uniune, d. 41, f. 294, Proces verbal nr. 67, 20 decembrie 1949.

⁶⁸ Arhivă Uniune, d. 41, f. 273, Proces verbal nr. 18, 28 august 1950. Corpul didactic era compus din: Mihai Ionescu (director), Marin Pârvan (secretar), Ștefan Demetrescu, Ioan Bătrâna, Gheorghe Indricău, Dumitru Florea, Victor Diaconescu și Petre P. Paulini.

torul Seminarului fiind numit Gheorghe Indricău, iar secretar, Nicușor Ghițescu. Au fost de asemenea stabilite materiile, precum și profesorii care urmau să le predea la clasă.⁶⁹ În urma înaintării documentelor către autorități, la 19 octombrie 1951 Uniunea a primit adresa nr. 21.728/951 cu răspunsul așteptat: „La adresa Dvs. Nr. 710/2/951, vă facem cunoscut că, Ministerul ia act de redeschiderea cursurilor Seminarului teologic al cultului Dvs., la București, pe ziua de 12 Noiembrie 1951, – precum și de numirea personalului didactic al acestui Seminar, conform tabelului anexat la adresa Dvs. de mai sus.”⁷⁰ Cu această aprobare, drumul era deschis pentru o nouă perioadă de funcționare a Seminarului Teologic Adventist.

Anul școlar a fost deschis joi, 15 noiembrie 1951, ora 8:30 cu elevii care au fost aprobați pentru înscriere: Bețiu Toma, Chițu Marin, Constantinescu Cornel, Enache Marin, Pistică Ioan, Stan Teodor, Streza Octavian, Turturică Pavel, Vlad Șt. Ion, și Vlad N. Petre. Dirigintele clasei a fost numit Vasile Florescu. O oră de curs avea o durată de 50 de minute, și era urmată de o pauză de 10 minute. Anul școlar era împărțit în două semestre, iar elevii erau repartizați câte doi la câte o comunitate din București, urmând să fie întrebuințați în toate ramurile lucrării, iar o dată pe săptămână să meargă în vizite misionare cu pastorul comunității respective. Corpul profesoral se întâlnea în fiecare zi de miercuri la ora 16:00, când profesorii prezentau prin rotație un studiu scurt din cartea *Educație*.⁷¹ La 1 noiembrie a fost angajată ca dactilografă Marioara Vasilescu, fostă elevă a Seminarului Teologic.⁷²

⁶⁹ Arhivă Uniune, d. 41, f. 229, Proces verbal nr. 34, 19 septembrie 1951. Profesori și materii: D. Florea – Dogmatică, 3 ore, Organizație bisericească, 2 ore; P. P. Paulini – Omiletică, 3 ore, Daniel și Apocalipsa, 4 ore, Lucrare Biblică II, 2 ore, Epistole, 2 ore; Șt. Demetrescu – Istorie bisericească, 2 ore; V. Florescu – Muzică bisericească, 2 ore; I. Bătrâna – Legislație Republica Populară Română, 1 oră; Gh. Indricău – Limba rusă, 1 oră.

⁷⁰ Arhivă Uniune, d. 45, f. 4.

⁷¹ Arhivă Uniune, d. A2/244, Protocol ședință comitet școlar din 5 și 12 octombrie 1951.

⁷² Arhivă Uniune, d. 34, f. 285.

Acest nou început a avut loc în condiții foarte precare, și ca să înțelegem aceasta, merită consemnate câteva aspecte. Într-un Protocol al Comitetului școlar, s-a hotărât ca elevii înscriși să aducă „pe lângă actele necesare pentru înscriere, următoarele: dos de saltea, două cearceafuri, pernă, două fețe de pernă, învelitoare (plapumă), rufăria de corp (cel puțin două schimburi), prosop, haine (două schimburi), palton, căciulă, încălțăminte, perie de ghete, perie de haine, perie de dinți, săpun de rufe.”⁷³ Deoarece nevoile elevilor erau mari, la scurt timp după începerea cursurilor, Comitetul Uniunii a hotărât să ofere suma de 2.000 lei pentru fiecare elev,⁷⁴ apoi în luna mai a anului următor a oferit câte o bursă de 50 de lei pentru fiecare.⁷⁵ Maria Sima relatează în cartea pe care a scris-o, *Dumnezeul minunilor – Dumnezeul meu*:

Elevii de la Seminarul nostru se chinuiau să învețe câte doi, trei inși pe câte o foaie bătută la mașină, pe care le-o dădeau profesorii. Și apoi aveau atâtea materii... Locuiam cu chirie la o membră mai în vârstă. În aceeași curte mai stăteau cu chirie încă patru elevi de la Seminar. Băteam la mașină pentru ei și pentru alții (scoteam pe foiță până la douăsprezece exemplare) tot ce aveau nevoie pentru Seminar, fără bani. Erau unii săraci, abia își plăteau chiria.⁷⁶

În vederea îmbunătățirii condițiilor pentru desfășurarea activității Seminarului, conducerea Uniunii a trimis o adresă către Ministerul Cultelor prin care solicita spațiul „care urmează să fie liberat prin mutarea utilajului tipografiei de către Centrul Poligrafic Nr. 3”,⁷⁷ hotărând ca tot spațiul de la parterul clădirii în care funcționase tipografia, să fie amenajat „pentru clasele Seminarului Teologic,

⁷³ Arhivă Uniune, d. A2/244, Protocol ședință comitet școlar din 9 noiembrie 1951.

⁷⁴ Arhivă Uniune, d. 41, f. 209, Proces verbal nr. 42, 20 decembrie 1951.

⁷⁵ Arhivă Uniune, d. A3/142, Proces verbal nr. 22, 11 mai 1952.

⁷⁶ Maria Sima, *Dumnezeul minunilor – Dumnezeul meu* (București: Viață și Sănătate, 2004), 54.

⁷⁷ Arhivă Uniune, d. 35, f. 108.

cancelarie, director, secretariat și sala de studiu a profesorilor.”⁷⁸ Tot în vederea îmbunătățirii condițiilor pentru elevi, Comitetul Uniunii a comandat confecționarea a 15 scaune cu braț din lemn de fag în baza unui deviz de 2.413,53 lei.⁷⁹ După probe scrise și orale în cursul celor două semestre, după o vacanță de iarnă și una de Paște și după primirea referințelor pentru elevi,⁸⁰ odată cu încheierea anului școlar la 30 iunie 1952, Seminarul Teologic a înregistrat prima promoție de absolvenți de la mutarea în Labirint 116: Bețiu Toma, Chițu Marin, Enache Marin, Dinescu Ioan și Stan Teodor.⁸¹

Despre anul școlar 1952-1953, se amintește într-un memoriu adresat Ministerului Cultelor că a funcționat cu anii III și IV cu frecvență, având 18, respectiv 11 elevi,⁸² dar știm că au funcționat și anii I și II prin cursuri fără frecvență având 32, respectiv 10 elevi.⁸³ Comitetul Uniunii a luat hotărârea ca elevii propuși de către Conferințe pentru primii doi ani de studiu, să fie necăsătoriti și să aibă

⁷⁸ Arhivă Uniune, d. A3/142, Proces verbal nr. 12, 24 martie 1952.

⁷⁹ Arhivă Uniune, d. 41, f. 172, Proces verbal nr. 24, 24 iunie 1952.

⁸⁰ Referințele pastorilor comunităților în care elevii făceau practică trebuiau să cuprindă următoarele aspecte: conlucrare, zel, vocație, politețe, punctualitate, pregătirea temelor, spirit de inițiativă, atitudinea față de tineret și înclinații rele. De asemenea, erau referințe despre vizitele făcute cu pastorul pe teren.

⁸¹ Arhivă Uniune, d. 122, f. 539; d. 240, f. 368.

⁸² Arhivă Uniune, d. 44, f. 548. Anul III: Botezat Traian, Delicote Nicolae, Drăgan Ioan, Dumitrescu Teofil, Faluvegi Dezideriu, Faur Ștefan, Gehann Horst, Glatz Horst, Grădinaru Dumitru, Gyéresi Iosif, Proksch Gabriel, Strâmbu Gheorghe, Vasile Petrică, Vasilescu Corneliu, Vulvară Ioan, Voinea Gabriel, Voinea Iosif și Zăbavă Ion. Anul IV: Andrei Ioan, Baston Ioan, Burtescu Gheorghe, Chiorescu Constantin, Dincă Iolanda, Gășman Nicolae, Gherasim Mihai, Maur Traian, Pistică Ioan, Vauciuc Ioan și Voinea Cornel.

⁸³ Arhivă Uniune, d. 45, f. 16-17. Anul I: Apostol Ioan, Balazsy Irina, Borbandi Beniamin, Ciucă Ioan, Dănăiață Mircea, Doboș Iuliu, Dumitrașcu Dumitru, Florea Dumitru, Florea Gabriela, Gheorghisor Felicia, Gheorghită Magdalena, Gheorghită Valeriu, Iaciu Leonida, Ilyes Ioan, Ionescu Ștefan, Ionescu Mihail, Iorga Emanuel, Kiss Ioan, Kosta Elena, Manolescu Paul, Marinescu Ioana, Mateescu Gheorghe, Niculescu Eduard, Patrasciuc Dumitru, Penca Ilie, Picoș Ioan, Popp Iacob, Popescu Petre, Rădulescu Emil, Uba Marin, Văcăreanu Alice și Zamfir Damian. Anul II: Bidiuc Ioan, Cățoiu Mihai, Delcea Stancu, Dorobanțu Ioan, Graur Gilly, Lăiu Gheorghe, Manea Mihail, Manea Petre, Tolici Paul și Voicu Cornel.

vârsta cuprinsă între 18 și 26 de ani.⁸⁴ Schema personalului didactic cu materiile de predare a fost stabilită încă din iunie 1952, fiind incluși Nicușor Ghițescu (care a fost numit și secretar al Seminarului),⁸⁵ Nicolae Gheorghită și Eleftera Iacob.⁸⁶ Această schemă s-a modificat pe parcursul anului școlar din cauza îmbolnăvirii lui P. Paulini, ale cărui cursuri au fost preluate de A. Văcăreanu, Ion Bătrâna și N. Gheorghită.⁸⁷ O parte dintre profesori au fost desemnați să predea și cursuri fără frecvență pentru anii I și II.⁸⁸ La sfârșitul anului școlar ale cărui cursuri s-a încheiat la 12 iunie 1953, următorii elevi au fost declarați absolvenți: Andrei Ioan, Baston Ioan, Burtescu Gheorghe, Chiorescu Constantin, Gâșman Nicolae, Maur Traian, Pisciă Ioan și Voinea Cornel.⁸⁹

În următorul an școlar, 1953-1954, Seminarul Teologic a funcționat cu 74 de elevi în patru clase de studiu, repartizați astfel: anul I cu 25 de elevi și 3 eleve, anul II cu 13 elevi și 3 eleve, anul III cu 11

⁸⁴ Arhivă Uniune, d. 41, f. 101, Proces verbal nr. 21, 15 iunie 1952.

⁸⁵ Ghițescu Nicușor s-a născut la 6 decembrie 1919 la Craiova. A fost botezat în Biserica Adventistă la vârsta de 16 ani, în 1940 a absolvit cursurile Seminarului Teologic Adventist, după care a lucrat ca misionar la Timișoara începând din iunie 1946. După un an a fost numit profesor la Seminarul de la Stupini, apoi în 1949 a fost chemat ca pastor în București. În 1952 a fost din nou chemat ca profesor la Seminar unde a activat încă 12 ani, apoi a revenit în Conferința București în 1964 ca funcționar principal. În 1968 a fost pensionat pe caz de boală dar a fost reactivat în postul de casier la Uniune în 1973. În 1978 a fost transferat ca pastor în Conferința Muntenia, iar în anul următor a întrerupt activitatea plecând în străinătate. A decedat pe 7 ianuarie 2003.

⁸⁶ Arhivă Uniune, d. 41, f. 170, Proces verbal nr. 24, 24 iunie 1952. Materiile de studiu erau predate de profesorii: la anul III: N. Ghițescu (Dogmatică, Spiritul Profetic, Lucrare biblică), N. Gheorghită (Faptele apostolilor), I. Bătrâna (Isagogie), V. Florescu (Muzică), E. Iacob (Limba română), Gh. Indricău (Limba rusă, Limba maghiară), P. Paulini (Epistole); la anul IV: D. Florea (Dogmatică), P. Paulini (Omiletică, Lucrare biblică, Daniel și Apocalipsa), Gh. Indricău (Drept bisericesc, Limba rusă), Șt. Demetrescu (Istorie bisericească), V. Florescu (Muzică), I. Bătrâna (Legislație).

⁸⁷ Arhivă Uniune, d. 41, f. 149, Proces verbal nr. 30, 3 octombrie 1952 și Proces verbal nr. 31, 29 octombrie 1952.

⁸⁸ Arhivă Uniune, d. 41, f. 144, Proces verbal nr. 36, 17 decembrie 1952.

⁸⁹ Arhivă Uniune, d. 122, f. 539; d. 240, f. 368.

elevi, și anul IV cu 18 elevi și o elevă.⁹⁰ Comitetul Uniunii a hotărât ca fiecare elev să primească o bursă de 200 de lei lunar pe toată durata anului școlar.⁹¹ În corpul profesoral a fost adus Gheorghe Gherase,⁹² dar nu s-au mai regăsit P. Paulini (decedat), D. Florea și N. Gheorghită.⁹³ Spațiul destinat Seminarului s-a lărgit cu trei încăperi folosite în trecut de tipografia bisericii, una dintre acestea fiind transformată în birou, iar celelalte două în săli de clasă.⁹⁴ În urma examenului susținut de către elevii din anul terminal, care a constat din probe scrise la Vechiul Testament și Dogmatică, și probe orale la Dogmatică, Vechiul Testament, Drept bisericesc și Epistole,⁹⁵ 16 au fost declarați absolvenți.⁹⁶

Pentru anul școlar 1954-1955, Comitetul Uniunii a hotărât ca elevii care solicită înscrierea la Seminarul Teologic, să fie recomandați de către Conferințe. Astfel, în urma propunerilor venite de la Conferințe, au fost admiși 53 de elevi pentru trei ani cu frecvență,⁹⁷

⁹⁰ Arhivă Uniune, d. 46, f. 263.

⁹¹ Arhivă Uniune, d. 41, f. 81, Proces verbal nr. 39, 8 decembrie 1953.

⁹² Arhivă Uniune, d. 40, f. 367.

⁹³ Arhivă Uniune, d. 41, f. 101, Proces verbal nr. 28, 15 septembrie 1953.

⁹⁴ Arhivă Uniune, d. A2/244, Protocol sesiune comitet școlar din 28 iunie 1953.

⁹⁵ Arhivă Uniune, d. 41, f. 98, Proces verbal nr. 28, 15 septembrie 1953.

⁹⁶ Arhivă Uniune, d. 122, f. 539; d. 240, f. 368. Promoția 1954: Baci Pintilie, Botezat Traian, Delicote Nicolae, Dumitrescu Nelu, Faluvegi Dezideriu, Faur Ștefan, Gehann Horst, Glatz Horst, Gyéresi Iosif, Proksch Gabriel, Sibianu Petre, Stoica Gheorghe, Strâmbu Gheorghe, Vasile Petrică, Vulvară Ioan și Zăbavă Ion.

⁹⁷ Arhivă Uniune, d. 41, f. 19-20, Proces verbal nr. 34, 14 septembrie 1954. Anul IV: Muntenia - Țiplea Ioan, Ieremia Arthur, Brânceanu Alexandru; Moldova - Bidiuc Ioan, Graur Gilly, Lăiu Gheorghe; Transilvania Nord - Boia Grigore; Oltenia-Banat - Jigău Dumitru, Tolici Paul; Transilvania Sud - Păcuraru Bazil; Dunărea - David Dumitru. Anul III: Muntenia - Ionescu Ștefan, Penca Ilie, Ionescu Mihai, Mateescu Gheorghe, Zamfir Damian, Stănculescu Dumitru, Popa Mihai; Transilvania Nord - Pop Iacob, Kiss Ioan, Borbath Zoltan, Nösner Gotfried; Dunărea - Dumitrașcu Dumitru; Moldova - Soare Ioan; Oltenia-Banat - Irod Magdalena; Transilvania Sud - Luca Zaharia; Uniune - Văcăreanu Alice. Anul II: Muntenia - Belu Ioan, Băluțoiu Victor, Crăciunescu Petre, Trandafir Ioan, Petre Nicolae, Manolescu Paul, Ūba Marin, Turlea Adrian, Radu Emilia, Mînea Ioan; Transilvania Nord - Ciorba Iosif, Ianoși Alexandru, Nădășan Iacob, Ianoș Zoltan, Biro Francisc, Iacob Zoltan; Moldova - Vrânceanu Aurel, Proksch Lidia, Constantin Stoian; Olte-

anul I urmând să fie fără frecvență.⁹⁸ Conducerea Seminarului și cea a Uniunii au luat hotărârea ca începând cu anul școlar 1954-1955 să fie un curs redus de doi ani pentru eleve.⁹⁹ La propunerea conducerii Seminarului, Comitetul Uniunii a aprobat angajarea lui Dezideriu Faluvegi¹⁰⁰ ca secretar și profesor de Limba rusă și Limba maghiară, și a lui Horst Gehann ca profesor de Muzică bisericească și instrumentală și de Limba germană,¹⁰¹ completându-se astfel corpul profesoral pentru materiile de studiu.¹⁰² Un moment neașteptat și dureros pentru Seminar a fost în aprilie 1955, când Ministerul Cultelor a retras recunoașterea din toate funcțiile administrative și cultice pentru Gh. Indricău și D. Faluvegi.¹⁰³ În această situație, la 27 aprilie 1954, Comitetul Uniunii a hotărât ca M. Manea, care era secretarul Uniunii, să țină locul directorului Seminarului, iar N. Ghițescu, care era deja profesor, să țină locul secretarului Seminarului.¹⁰⁴ S-a format atunci o comisie care să facă demersuri pentru

nia-Banat – Benga Ionel, Boștină Dumitru, Nicola Ioana; Dunărea – Uță Tudor, Ciucă Ioan; Transilvania Sud – Picoș Ioan, Schuster Helmuth.

⁹⁸ Arhivă Uniune, d. 41, f. 16, Proces verbal nr. 35, 28 septembrie 1954.

⁹⁹ Arhivă Uniune, d. A19/171, Proces verbal nr. 8, 23 februarie 1954.

¹⁰⁰ Faluvegi Dezideriu s-a născut la 6 mai 1926 la Târgu Mureș. A studiat la Seminarul Teologic începând din 1952, apoi din 1954 a activat ca profesor și secretar al Seminarului. În 1955 i s-a retras recunoașterea de către Departamentul Cultelor, după care a fost misionar apoi pastor la Oradea unde a fost hirotonit în 1962. În 1963 a fost transferat în Conferința Muntenia unde a fost pastor, dar și consilier al Conferinței timp de 20 de ani, cu o întrerupere de 4 ani. În 1982 a devenit licențiat în Teologie. În 1990 a fost din nou chemat ca profesor la Seminar unde a activat până la pensionare. A decedat la 14 martie 2015.

¹⁰¹ Arhivă Uniune, d. 41, f. 42, Proces verbal nr. 12, 23 martie 1954: d. 45, f. 36, 39.

¹⁰² Arhivă Uniune, d. 41, f. 47, Proces verbal nr. 16, 28 aprilie 1954. Profesori și materii de studiu: Gh. Indricău – Drept bisericesc; N. Ghițescu – Spiritul Profetic, Istorie Adventă, Vechiul Testament, Limba română; Șt. Demetrescu – Dogmatică, Daniel și Apocalipsa, Profeții mari; I. Bătrâna – Arheologie biblică, Isagogie, Omiletică, Legislație; Gh. Gherase – Noul Testament, Faptele Apostolilor, Lucrare Biblică, Istorie bisericească, Epistole, Administrație; D. Faluvegi – Limba rusă, Limba maghiară; H. Gehann – Muzică bisericească, Limba germană; E. Iacob – Hidroterapie.

¹⁰³ Arhivă Uniune, d. 46, f. 361.

¹⁰⁴ Arhivă Uniune, d. 46, f. 586, Proces verbal nr. 16, 27 aprilie 1955.

clarificarea acestei situații, dar în urma unei comunicări verbale din partea organelor competente din Ministerul Cultelor, Gh. Indricău a fost mutat ca pastor în județul Teleorman, iar D. Faluvegi ca misionar în Conferința Transilvania de Nord.¹⁰⁵ În legătură cu acest episod, Gh. Indricău relatează în autobiografia sa:

Mi s-a pus în sarcină o vină pe care în realitate nu o aveam. Am fost învinuit că am aprobat înscrierea unui număr de 13 elevi direct în anul II, călcând astfel Legea învățământului... Realitatea era că înscrierile la Seminar nu erau aprobate de director, ci de Comitetul plin al Uniunii, aprobare împotriva căreia s-a pronunțat un singur vot, care era al meu.¹⁰⁶

Examenele de sfârșit de an școlar au avut loc în zilele programate atât pentru elevii de la cursuri de zi cât și pentru cei de la cursuri fără frecvență, iar la 10 iunie 1955 a avut loc serbarea celor 11 absolvenți.¹⁰⁷

Începutul anului școlar următor 1955-1956 este descris în revista *Curierul Adventist*. După ce amintește că Seminarul funcționează cu patru clase și că fiecare elev a fost plasat la câte o gazdă în oraș, autorul articolului scrie:

A doua zi, 3 octombrie, era ziua cea mare și însemnată a începerii cursurilor. Curtea era plină de elevi și eleve. La orele 9 dimineața au fost invitați toți în aulă, unde am ținut ca mai întâi de toate să aducem mulțumiri și laude lui Dumnezeu care ne-a păstrat viața și credința și ne-a acordat pacea Sa bogată. Solemnitatea s-a început cu un imn de laudă, după care rugăciuni au fost înălțate către Dumnezeu atât din partea profesorilor, cât și din partea elevilor. Atenția era încordată, când unul după altul elevii se ridicau și se recomandau. Primul care a deschis seria recomandărilor s-a ridicat și a zis: „Mă numesc Mateescu Gheorghe, elev anul IV, fac

¹⁰⁵ Arhivă Uniune, d. 46, f. 586, Proces verbal nr. 17, 22 mai 1955; d. 47, f. 301.

¹⁰⁶ Vasile D. Cojea, *Cărări vechi și noi* (București: Card, 1999), 269.

¹⁰⁷ Arhivă Uniune, d. A3/174, Proces verbal nr. 16, 27 aprilie 1955; d. 122, f. 540; d. 240, f. 369. Promoția 1955: Bidiuc Ioan, Boia Grigore, David Dumitru, Graur Gilly, Ionescu Ștefan, Irimia Arthur, Lăiu Gheorghe, Nösner Gotfried, Păcuraru Bazil, Tolici Paul și Țiplea Ioan.

parte din Comunitatea Ploiești Nr. 1, Conferința Muntenia. Am primit botezul în anul 1949.” Și după 75 de astfel de recomandări, a urmat ultima, o elevă care a zis: „Mă numesc Constantinescu Otilia, elevă în clasa a I-a, sunt membră a Comunității Vasile Lascăr, Conferința Muntenia. Am primit botezul în anul 1951.” După aceea ne-am încredințat în mâinile Domnului, ca El, în bunătatea, îndurarea și prin puterea Sa nemărginită să ne păzească în liniște și pace în tot cursul anului școlar 1955-1956.¹⁰⁸

Componența corpului profesoral a cunoscut modificări, iar fiecare clasă a fost repartizată câte unui coordonator: anul I, 13 elevi – H. Gehann; anul II, 18 elevi – N. Ghițescu; anul III, 34 de elevi – Gh. Gherase; anul IV, 13 elevi – M. Manea.¹⁰⁹ Toți cei 78 de elevi au fost repartizați în comunitățile din București pentru practica de Sabat. Pe parcursul anului școlar a avut loc o modificare în corpul profesoral determinată de plecarea lui Gh. Gherase la Conferința Moldova, acesta fiind înlocuit de Gálfi Ludovic, care a fost numit și secretar al Seminarului.¹¹⁰ După examenele susținute de către elevi în fața comisiilor, anul școlar s-a încheiat cu o serbare organizată de 13 absolvenți și 6 eleve care au terminat cursurile de doi ani, în Comunitatea Labirint, primul eveniment de felul acesta relatat în paginile revistei *Curierul Adventist*.¹¹¹ În iulie 1956 a fost angajat absolventul

¹⁰⁸ Hrant Artinian, „Început de an la Seminarul Teologic”, *Curierul Adventist* 34.1 (1956): 11.

¹⁰⁹ Arhivă Uniune, d. A2/244, Protocol ședință comitet școlar din 1 septembrie 1955. Profesorii și materiile de studiu: M. Manea – Vechiul Testament, Dogmatică, Daniel și Apocalipsa, Profeți; N. Ghițescu – Noul Testament, Spiritul Profetic, Istoria adventă, Lucrare biblică, Limba română; H. Gehann – Muzică, Limba germană; E. Iacob – Hidroterapie, Limba română, H. Artinian – Arheologie biblică, Epistole, Isaogogie, Omiletică, Drept bisericesc; Gh. Gherase – Faptele Apostolilor, Istorie bisericească, Lucrare biblică, Administrație bisericească, Psihologie și Pedagogie; Mihail Popa – Limba rusă, limba engleză.

¹¹⁰ Arhivă Uniune, d. A3/174, Proces verbal nr. 5, 27 februarie 1956; d. 51, f. 176.

¹¹¹ Hrant Artinian, „Sfârșit de an la Seminarul Teologic”, *Curierul Adventist* 34.7 (1956): 8. Cei 13 absolvenți: Borbát Zoltán, Chelbegeanu Apostol, Crișan Traian, Dumitrașcu Dumitru, Ionescu Mihai, Jigău Dumitru, Kiss Ioan, Mateescu Gheorghe, Penca Ilie, Pop Iacob, Popa Mihail, Soare Ioan, Zanfir Damian, și cele 6 eleve: Cioriciu Olimpia, Gheorghe Ștefania, Irimia Gabriela, Laszlo Leana, Mathé Ileana și Thomas Lucia.

Mihail Popa ca profesor,¹¹² iar ca dactilografă Aurelia Popa, care a demisionat în scurt timp, postul fiind ocupat de Gabriela Irimia.¹¹³

În anul școlar 1956-1957 a studiat la Seminarul Teologic un număr de 72 de elevi împărțiți în patru ani: 20 în anul I, 18 în anul II, 15 în anul III și 19 în anul IV, precum și două eleve în anul II.¹¹⁴ Pentru admiterea elevilor în anul I, era nevoie de împlinirea următoarelor condiții:

- vârsta băieților trebuia să fie între 18 și 26 de ani, iar vârsta fetelor între 17 și 25 de ani;
- să fie membri ai bisericii;
- să aibă o bună reputație în biserică și în societate (adeverință eliberată de Comitetul Comunității prezidat de către pastor);
- să aibă aptitudini convenite unui bun slujitor al Evangheliei;
- să fi absolvit cel puțin șapte clase elementare;
- să aibă o sănătate deplină (certificate medicale);
- să nu fie căsătoriți.¹¹⁵

Corpului profesoral i s-a adăugat Ludovic Gálfi care preda Faptele Apostolilor, Lucrare biblică, Administrație bisericească și Limba maghiară. La solicitarea Ministerului Cultelor din iunie 1956, conducerea Seminarului a întocmit Regulamentul de organizare și funcționare a Seminarului Teologic Adventist, care a fost aprobat prin Decizia nr. 27.849/20 decembrie 1956.¹¹⁶ La finalul anului șco-

¹¹² Arhivă Uniune, d. 45, f. 41. Popa Mihail s-a născut la 30 mai 1925 în localitatea Peștera, Constanța. După studiile primare a lucrat câțiva ani la Editura „Cuvântul Evangheliei”, apoi a absolvit Seminarul Teologic Adventist. A fost licențiat al Facultății de Teologie București și a obținut un doctorat în Teologie la Universitatea Andrews din Statele Unite. A fost pastor, profesor și apoi director la Seminar până în 1984 când s-a pensionat. A decedat la 11 noiembrie 2000.

¹¹³ Arhivă Uniune, d. 51, f. 308.

¹¹⁴ Arhivă Uniune, d. A3/191, Proces verbal nr. 18, 13 septembrie 1956.

¹¹⁵ Arhivă Uniune, d. 61, f. 265.

¹¹⁶ Arhivă Uniune, d. 50, f. 62.

lar, 14 elevi și 3 eleve s-au bucurat de primirea diplomelor de absolvire, care au fost vizate de către Departamentul Cultelor.¹¹⁷

Pentru anul școlar 1957-1958, conducerea Seminarului a trimis către Departamentul Cultelor o adresă în care solicita aprobarea înscrierii a 20 de elevi în anul I, arătând că în urma unei hotărâri a Uniunii potrivit căreia elevii din anul III nu puteau fi înscriși în anul IV fără să fi satisfăcut serviciul militar, se ajungea la un deficit simțitor de absolvenți. Chiar în anul respectiv, 11 elevi nu puteau fi înscriși în anul IV din această cauză.¹¹⁸ Deschiderea anului școlar a avut loc la 19 octombrie în „frumoasa noastră capelă din Labirint”, când, după cuvântul profesorilor, au vorbit reprezentanții celor 64 de elevi din cele patru clase: Vasile Pușcaș de la anul IV, Victor Szabo de la anul III, Constantin Ciobotaru de la anul II și Avram Fara de la anul I. Cuvântul din partea Uniunii a fost rostit de către președintele Uniunii, Ștefan Năilescu.¹¹⁹ Corpul profesoral a rămas compus din aceiași profesori ai anului precedent, iar repartizarea materiilor de studii a cunoscut modificări nesemnificative. La sfârșitul anului școlar, a avut loc întâi serbarea juniorilor (anul III),¹²⁰ apoi serbarea celor 9 absolvenți cărora li s-au înmănat diplomele de absolvire.¹²¹

Criza din 1958 de la nivelul conducerii Uniunii, când în urma unor denunțuri s-a ajuns la anchete și arestări de pastori, a fost resimțită și la Seminarul Teologic, autoritățile neaprobând înscrieri pentru anul I de studii. Deși s-a cerut de mai multe ori înscrierea a

¹¹⁷ Arhivă Uniune, d. 82, f. 78, 98; d. 122, f. 540; d. 240, f. 370. Absolvenți (1957): Băluțoiu Victor, Andreescu (Benga) Ionel, Bogdan Dumitru, Ciucă Ioan, Constantin Stoian, Nădășan Iacob, Popescu Nicolae, Stănculescu Dumitru, Stoica Ilie, Tănase Nicolae, Trandafir Ioan, Tremurici Gheorghe, Uba Marin, Vrânceanu Aurel, Constantinescu Otilia, Ilinoiu Cornelia și Nine Valeria.

¹¹⁸ Arhivă Uniune, d. 82, f. 87.

¹¹⁹ „La început de nou an școlar”, *Curierul Adventist* 35.12 (1957): 2.

¹²⁰ Arhivă Uniune, d. 79, f. 458-460.

¹²¹ Arhivă Uniune, d. 122, f. 540; d. 240, f. 370. Promoția 1958: Ban Ioan, Bălan Nicolae, Belu Ioan, Colțuneac Vasile, Drăgan Ioan, Manea Mihail-junior, Olteanu Dan, Pușcaș Vasile și Vasile Constantin.

12 elevi în anul I, nu s-a primit un răspuns pozitiv, și prin urmare anul școlar 1958-1959 a început la 3 noiembrie, având 59 de elevi în trei clase: 15 la anul II, 26 la anul III și 18 la anul IV.¹²² După un an școlar de efort și perseverență, atât din partea personalului didactic, cât și din partea elevilor, a venit ziua de 10 iunie când elevii din anul IV au susținut examenul de licență în fața comisiei de examinare.¹²³ Festivitatea încheierii anului școlar, precum și serbarea clasei de absolvire a avut loc în Comunitatea Labirint, ocazie despre care M. Popa, secretarul Seminarului, a publicat un articol în *Curierul Adventist*. În cadrul programului au fost prezentate „ținta clasei, motto-ul clasei, istoricul clasei, poezia clasei, etc., toate acestea, combinate cu frumoase și înălțătoare cântări vocale și instrumentale.” Pentru cei 18 absolvenți, președintele Uniunii a rostit un cuvânt de trimitere, după care M. Manea, directorul Seminarului, a declarat încheiat anul școlar 1958-1959.¹²⁴

Pentru anul școlar 1959-1960, a fost adresată o cerere către Departamentul Cultelor prin care se solicita înscrierea a 12 elevi pentru anul I și a 6 elevi pentru anul II. Întrucât nu a fost dată aprobarea dorită, Seminarul a funcționat doar cu 40 de elevi înscriși în anii III și IV, la care au fost coordonatori N. Ghițescu pentru anul IV și L. Gálfi pentru anul III.¹²⁵ De consemnat este faptul că înainte de începerea anului școlar, Departamentul Cultelor a retras recunoașterea lui H. Gehann ca profesor la Seminar, astfel că în corpul profesoral

¹²² Arhivă Uniune, d. 82, f. 140a.

¹²³ Arhivă Uniune, d. 67, f. 101. Comisia de examinare: Pavel Crișan – președinte, M. Popa – secretar, M. Manea – examinator V. Testament și Dogmatică, N. Ghițescu – examinator Noul Testament, L. Gálfi – examinator Drept bisericesc, I. Tachici, I. Dănețiu, Gh. Graur, A. Bălan și I. Bătrâna – membri ai comisiei de examinare.

¹²⁴ Mihail Popa, „Sfârșit de an școlar la Seminarul Teologic”, *Curierul Adventist* 37.7 (1959): 7. Promoția 1959: Adam Liviu, Bauer Erich, Ciorba Iosif, Enache Lucian, Geantă Ion, Kiss Attila, Mihalache Gheorghe, Mihalache Titu, Paraschiv Ioan, Rusu Gheorghe, Sofronie Mișu, Stoica Napoleon, Stochici Dinu, Tolici Constantin, Uță Tudor, Varadi Iosif și Vasilescu Gabriel.

¹²⁵ Arhivă Uniune, d. 82, f. 149, 168

n-au mai rămas decât cinci cadre didactice.¹²⁶ Fiecare elev era programat să facă practica de Sabat în fiecare semestru în câte o comunitate din București.¹²⁷ La finalul anului școlar, după examenul susținut în fața comisiei de examinare la 9 iunie 1960, 19 elevi au primit diploma de absolvire.¹²⁸

Seminarul Teologic Adventist între anii 1961–1970

Pentru anul școlar 1960-1961, refuzul Departamentului Cultelor de a înscrie elevi la Seminar s-a repetat. Deși au fost solicitate 25 de locuri pentru anul I, Seminarul nu a funcționat decât cu anul IV. Deoarece numărul de profesori era prea mare față de numărul de ore predate, L. Gálfi a fost eliberat din funcția de profesor și pus la dispoziția Uniunii,¹²⁹ rămânând M. Manea, M. Popa, N. Ghițescu și E. Iacob. Toți cei 18 elevi au fost plasați la gazde care aparțineau Bisericii Adventiste, unii dintre ei locuind mai mulți la aceeași gazdă.¹³⁰ După demersuri făcute la Departamentul Cultelor s-a obținut aprobarea ca 16 elevi să primească bursă lunară de câte 350 de lei, iar 2 elevi să primească lunar câte 300 de lei.¹³¹ La sfârșitul anului școlar, comisia de examinare s-a întrunit la 14 iunie 1961 pentru evaluarea pregătirii elevilor, iar la 17 iunie a avut loc festivitatea or-

¹²⁶ Arhivă Uniune, d. 240, f. 272.

¹²⁷ Arhivă Uniune, d. A2/244, Proces verbal nr. 64, 6 noiembrie 1959.

¹²⁸ Arhivă Uniune, d. 122, f. 542; d. 240, f. 371. Promoția 1960: Bălan Constantin, Blenessy Adalbert, Bodnariuc Ioan, Cetean Viorel, Csongvay Alfred, Dumitrescu Eugen, Manță Bartolomeu, Mandache Teofil, Micu Samuel, Moldovan Aron, Mosor Ioan, Niculescu Eduard, Oprea Ioan, Orban Ioan, Radu Ștefan, Resteașan Gheorghe, Ștefănescu Constantin, Șteblea Gheorghe și Toma Cornel.

¹²⁹ Arhivă Uniune, d. A2/244, Proces verbal nr. 75, 9 octombrie 1960.

¹³⁰ Arhivă Uniune, d. 240, f. 268. Emil Cheșan, Silvestru Cristea, Wilhelm Ferencz și Ernst Prevlitz locuiau la familia Bogdan Gheorghe, strada Trinității, nr. 31; Arpad Ősz, Daniel Pătrașcu și Emanuel Roșca locuiau la Tănase Elena, strada Unirii nr. 49.

¹³¹ Arhivă Uniune, d. A3/235, Proces verbal nr. 11, 28 aprilie și nr. 12, 4 mai 1961.

ganizată de către cei 17 absolvenți, la sfârșitul căreia directorul M. Manea a declarat încheiat anul școlar 1960-1961.¹³²

Fără niciun elev în evidențele școlare după luna iunie 1961, Seminarul Teologic era pe punctul de a fi desființat, dacă nu aveau să fie aprobate înscrieri pentru anul I de studii. S-au făcut planuri și au fost întreprinse demersuri pentru înscrierea a 20 de elevi, a fost fixată data de 15 octombrie pentru începerea anului școlar 1961-1962.¹³³ De asemenea, s-a făcut o repartizare a numărului de elevi pentru fiecare Conferință, și s-a alcătuit planul de învățământ pentru anul I cu numărul de ore săptămânal pentru fiecare materie, iar acestea au fost distribuite profesorilor N. Ghițescu, M. Popa și E. Iacob, director fiind M. Manea.¹³⁴ Aprobarea mult așteptată a venit, dar nu pentru numărul solicitat. Prin urmare, a fost nevoie de o selecție, în urma căreia au fost înscriși 8 elevi pentru anul I: Arcuș Petre, Burtescu Beniamin, Crișan Pavel, Constantinescu Sergiu, Forray Lazăr, Petre Eugeniu, Stanciu Daniel și Zgonea Victor.¹³⁵ Pentru ajutorarea elevilor, s-a hotărât ca fiecare să primească o bursă lunară în valoare de 350 sau 400 de lei, în funcție de starea materială a fiecăruia.¹³⁶ După încheierea anului școlar, limitările din partea autorităților de stat fiind foarte drastice, a fost înaintat un scurt memoriu în care era prezentată situația Seminarului Teologic:

Seminarul Teologic al Cultului Adventist, care funcționează în temeiul deciziilor nr. 42.898/948 și nr. 28.094/955, a dat ultimii săi absolvenți în vara anului 1961. Acești absolvenți au început cursurile în anul școlar 1957/1958, dată de la care n-a mai funcționat

¹³² Arhivă Uniune, d. 122, f. 543; d. 240, f. 371-372. Promoția 1961: Burtescu Ilie, Chețan Emil, Cristea Silvestru, Crăciunescu Ioan, Ferencz Wilhelm, Graur Lorin, Jureschi Vasile, Lița Iosafat, Mohanu Mihai, Ōsz Árpád, Pătrașcu Emilian, Prevlitz Ernst, Petre Nicolae, Petcariu Vasile, Roșca Emanuel, Radu Ioan și Tajti Ioan.

¹³³ Arhivă Uniune, d. A3/235, Proces verbal nr. 21, 31 august 1961.

¹³⁴ Arhivă Uniune, d. A3/235, Proces verbal nr. 22, 27 septembrie 1961. Numărul de elevi pe Conferințe: Muntenia – 7, Transilvania Nord – 4, Moldova – 3, Dunărea – 2, Oltenia-Banat – 2, Transilvania Sud – 2.

¹³⁵ Arhivă Uniune, d. A3/235, Proces verbal nr. 26, 31 octombrie 1961.

¹³⁶ Arhivă Uniune, d. A2/235, Proces verbal nr. 29, 11 decembrie 1961.

anul I. Abia începând cu toamna anului 1961, Seminarul a avut din nou anul I cu un număr de 8 elevi. Față de această situație noi am făcut pe lângă Departamentul Cultelor un demers prin adresa nr. 968 din 7-IX-1962, solicitându-i să ne aprobe în anul școlar 1962-1963 funcționarea anului I cu un număr de 8 elevi. Până în prezent noi nu am primit niciun răspuns la demersul nostru.¹³⁷

Răspunsul n-a mai venit, și prin urmare, în anul școlar 1962-1963 Seminarul nu a funcționat decât cu anul II, ceea ce a determinat reducerea numărului de profesori, întreaga materie de studiu a elevilor fiind împărțită între M. Popa și N. Ghițescu.¹³⁸ Nici pentru anul școlar 1963-1964 nu s-au făcut înscrieri pentru anul I, Seminarul funcționând tot cu o singură clasă formată însă din doar 4 elevi în anul III: Arcuș Petre, Forray Lazăr, Stanciu Daniel și Zgonea Victor,¹³⁹ ceilalți 4 nefiind înscriși.¹⁴⁰ În situația creată, s-a luat hotărârea ca N. Ghițescu să fie înlocuit de Constantin Petcu, Nelu Dumitrescu și Gabriel Vasilescu, care au îndeplinit în mod onorific și funcția de profesori la Seminar, pe lângă funcțiile deținute.¹⁴¹ După doi ani la rând fără anul I se aștepta cu înfrigurare începutul unui nou an școlar, cu speranța că se vor mai adăuga și alți elevi într-o nouă clasă. Deoarece nici în toamna anului 1964 nu s-a primit aprobare pentru noi înscrieri, anul școlar a început la 19 octombrie cu cei patru elevi în anul IV, și cu profesori noi: I. Bătrâna și Gh. Indricău care au activat tot în mod onorific, înlocuindu-i pe C. Petcu și N. Dumitrescu.¹⁴² După ultimul an de studiu și de practică de Sabat efectuată în comunități bucureștene, cei patru elevi au susținut examenul de diplomă în fața unei comisii, apoi la 12 iunie 1965 a fost

¹³⁷ Arhivă Uniune, d. 82, f. 236, 237.

¹³⁸ Arhivă Uniune, d. 97, f. 373; d. A2/244, Proces verbal nr. 97, 23 octombrie 1962.

¹³⁹ Arhivă Uniune, d. A3/254, Proces verbal nr. 27, 30 octombrie 1963.

¹⁴⁰ Modoran, *Biserica prin pustiul roșu*, 494: „Dintre cei patru care nu au ajuns la absolvire, Eugen Petre a devenit ateu, Benone Burtescu s-a căsătorit, Pavel Crișan-fiul a plecat la medicină, Sergiu Constantinescu a fost exmatriculat.”

¹⁴¹ Arhivă Uniune, d. A3/254, Proces verbal nr. 29, 6 noiembrie 1963.

¹⁴² Arhivă Uniune, d. A3/270, Proces verbal nr. 36, 27 octombrie 1964.

organizată festivitatea de absolvire și de încheiere a anului școlar 1964-1965.¹⁴³

Încă din luna martie, Uniunea a hotărât să se facă demersuri la Departamentul Cultelor pentru aprobarea înscrierii a 20 de elevi în anul I în anul școlar 1965-1966,¹⁴⁴ iar mai târziu a fost stabilită data de 12 octombrie pentru examenul de admitere, care avea să aibă loc la sediul Uniunii din Labirint 116, și data de 18 octombrie pentru începerea cursurilor.¹⁴⁵ Întrucât lucrările pentru deschiderea Seminarului Teologic nu au putut avea loc la datele stabilite, s-a hotărât ca o comisie compusă din Ioan Tachici, Constantin Alexe și Dumitru Popa să discute în continuare la Departamentul Cultelor cu privire la data examenului de admitere și cu privire la numărul de elevi pentru anul I, insistând pentru numărul de 15 locuri.¹⁴⁶ După ce aprobarea a venit pentru doar 5 locuri, s-a hotărât ca din numărul total de înscrieri să fie selectați 16 tineri care să fie chemați pentru susținerea examenului de admitere în zilele de 8 și 9 noiembrie la sediul Seminarului din strada Labirint nr. 116, urmând ca anul școlar să înceapă chiar din ziua următoare.¹⁴⁷ În urma examenului de admitere, comisia de examinare compusă din I. Tachici, M. Popa, I. Bătrâna și C. Petcu a declarat admiși pentru anul I pe Micu Paulin, Moisan Petre, Pârvan Ștefan, Toma Gheorghe și Popovici Paul. De asemenea a declarat „reușiți fără loc pe următorii șase candidați pe care seminarul îi va avea în vedere în cazul unei vacanțe sau alte situații ivite în cursul anului școlar: Niculescu Emilian, Stroe Gheorghe, Stroescu Alexandru, Cucu Gheorghe, Bărbuță Florentin și Crișan Dezideriu.”¹⁴⁸ Odată trecut momentul examenului, Uniunea a aprobat amenajarea unei încăperi de la mansarda corpului A, în

¹⁴³ Arhivă Uniune, d. A3/270, Proces verbal nr. 11, 13 mai 1965.

¹⁴⁴ Arhivă Uniune, d. A3/270, Proces verbal nr. 5, 24 martie 1965.

¹⁴⁵ Arhivă Uniune, d. A3/270, Proces verbal nr. 22, 2 septembrie 1965

¹⁴⁶ Arhivă Uniune, d. A3/270, Proces verbal nr. 27, 21 octombrie 1965

¹⁴⁷ Arhivă Uniune, d. A3/270, Proces verbal nr. 29, 2 noiembrie 1965.

¹⁴⁸ Arhivă Uniune, d. A3/270, Proces verbal nr. 30, 10 noiembrie 1965.

partea din spate, ca dormitor pentru doi elevi, iar conducerea Seminarului a hotărât programul orelor de cursuri și repartizarea elevilor pentru practica de sabat.¹⁴⁹ Corpul profesoral era compus din M. Popa, I. Bătrâna, C. Petcu și G. Vasilescu, ultimii trei îndeplinind funcția de profesor în mod onorific.¹⁵⁰ Uniunea a hotărât ca fiecare elev să primească o bursă lunară în valoare de 350 lei. Cursurile primului an de studii s-au încheiat la 27 mai 1966, iar după perioada de examene, situația școlară a elevilor a fost încheiată la 15 iunie, toți cei cinci fiind promovați.

Deși în anii următori au fost făcute demersuri pentru înscrieri de noi elevi, autoritățile au persistat în refuzul a aproba, astfel că Seminarul a funcționat cu o singură clasă. Anul școlar 1967-1968 a început cu M. Popa ca director, dar a adus modificări și în componența corpului profesoral, fiind aduși Horst Gehann și Gh. Indricău (onorific).¹⁵¹ Anul școlar 1968-1969 a fost marcat de un „incident” care a avut repercusiuni neașteptate. Un grup de aproximativ 15 tineri din Comunitatea Labirint a rămas în curte după încheierea programului bisericii de sâmbătă după-amiază, discutând despre planificarea unei excursii pe Valea Prahovei. Fiindu-le frig – era în luna februarie 1969 – l-au rugat pe Micu Paulin care era elev și care locuia în căminul Seminarului, să le permită să continue discuția în camera acestuia. Primind permisiunea, tinerii au intrat, iar în timpul discuțiilor a venit I. Dănețiu care, iritat de situație, i-a sfătuit să meargă acasă, ceea ce tinerii au și făcut. Dar I. Dănețiu a raportat mai departe cele întâmplate ca fiind ceva foarte grav, ceea ce a declanșat o cercetare foarte amănunțită a cazului. După formarea unei comisii care să cerceteze cele întâmplate și în urma raportului aces-

¹⁴⁹ Arhivă Uniune, d. A3/270, Proces verbal nr. 33, 25 noiembrie 1965; d. A3/370, Proces verbal nr. 127, 24 noiembrie 1965. Practica de sabat: P. Micu, P. Popovici și Gh. Toma la Grant, și P. Moisan și Șt. Pârvan la Belu.

¹⁵⁰ Arhivă Uniune, d. 122, f. 525. M. Popa preda Vechiul Testament, Isagogie, Arheologie, Limbile română, engleză și rusă, Anatomie Educație fizică, I. Bătrâna preda Istorie adventă, Faptele Apostolilor, Profeți și Legislație, C. Petcu preda Noul Testament și Epistole, iar G. Vasilescu preda Muzică.

¹⁵¹ Arhivă Uniune, d. 165, f. 668; d. A3/270, Proces verbal nr. 6, 17 octombrie 1967.

teia, Comitetul Uniunii a hotărât să recomande conducerii Seminarului discutarea și sancționarea abaterii elevului P. Micu. Consiliul Profesorat a soluționat cazul „în sensul că susnumitul elev este sancționat pentru abaterea sa cu scăderea notei la purtate, eliminarea de la cursuri pe timp de 7 zile și îndepărtarea lui din cămin.”¹⁵² Pe de altă parte, M. Popa a fost destituit din funcția de director și profesor al Seminarului în urma retragerii recunoașterii din partea Departamentului Cultelor, și a hotărârii Comitetului Uniunii în luna martie 1969, materiile fiind preluate de A. Doroftei.¹⁵³ Totuși, înlocuirea a avut loc cu data de 15 iunie, când Hrant Artinian, consilier la Conferința București, a fost transferat la Uniune ca director al Seminarului, iar M. Popa a fost transferat la Conferința București în postul de consilier.¹⁵⁴ Tot în luna iunie a avut loc examenul de diplomă în urma căruia elevii P. Micu, P. Moisan, Șt. Pârvan și Gh. Toma au fost declarați absolvenți ai Seminarului Teologic Adventist. P. Popovici absolviseră cu un an mai devreme, având studii superioare.¹⁵⁵ Serbarea de absolvire a avut loc în Labirint la 21 iunie 1969.¹⁵⁶

În octombrie 1969 s-a cerut aprobarea înscrierii pentru anul I a 15 elevi, dar aprobarea nu a venit, astfel că Seminarul Teologic nu a avut pentru cine să deschidă anul școlar. Situația tristă a fost consemnată în luna februarie a anului următor:

Avându-se în vedere adresa Departamentului Cultelor nr. 1375/18 februarie 1970 prin care se rețin salariile personalului didactic de pe schema Seminarului Teologic datorită faptului că în anul școlar 1969-1970 seminarul nu va avea cursuri, neaprobându-se începerea lor, Comitetul Uniunii a hotărât transferarea sorei Popa Ștefania din postul de îngrijitoare la Seminar, în postul de curier la Uniune cu data de 1 februarie 1970. Pe motivele de mai

¹⁵² Arhivă Uniune, d. 122, f. 275-277.

¹⁵³ Arhivă Uniune, d. 122, f. 693.

¹⁵⁴ Arhivă Uniune, d. A5/325, Proces verbal nr. 30, 23 iunie 1969.

¹⁵⁵ Arhivă Uniune, d. 240, f. 372.

¹⁵⁶ Arhivă Uniune, d. 167, Proces verbal nr. 29, 20 iunie 1969.

sus, Comitetul Uniunii hotărăște transferarea fratelui Gehann Horst din postul de profesor la Seminar în postul de casier al Casei de Pensii și Ajutoare începând cu 1 februarie 1970.¹⁵⁷

Încă din iulie 1970 a fost pregătit un memoriu în care s-a cerut Departamentului Cultelor aprobarea începerii cursurilor anului I cu 20 de elevi, după care a fost înaintat un alt memoriu cu solicitarea înscrierii a 15 elevi. În cele din urmă s-a primit aprobarea pentru un număr de 8 elevi pentru anul I. Fiecare Conferință a selectat în funcție de numărul membrilor, un număr de candidați care să se prezinte la examenul de admitere. În urma examenului au fost declarați admiși Manea Liviu, Niculescu Emilian, Cureteu Octavian, Török Attila, Aldea Traian, Kádár Gyözö, Orban Antal și Varcuș Vasile. Au mai fost aprobați doi tineri ca rezervă: Soare Daniel și Ungureanu Dumitru.¹⁵⁸ Cursurile au început la 26 octombrie 1970 cu un corp profesoral compus din: H. Artinian (director), A. Doroftei, Gh. Indricău, C. Petcu (profesori) și G. Vasilescu (profesor onorific și secretar). Elevii au fost repartizați pentru practica de Sabat în comunitățile din București. Uniunea a hotărât să ofere câte o bursă lunară de 400 de lei pentru elevii care locuiau la gazdă și de 350 de lei pentru cei ce locuiau în internatul Seminarului.¹⁵⁹ În urma examenelor susținute la sfârșitul anului școlar, toți cei 8 elevi au fost declarați promovați.

¹⁵⁷ Arhivă Uniune, d. A5/325, Proces verbal nr. 10, 25 februarie 1970.

¹⁵⁸ Arhivă Uniune, d. A3/329, Proces verbal nr. 43, 28 septembrie 1970 și Proces verbal nr. 46, 15 octombrie 1970. Numărul de candidați de la Conferințe: București – 6, Cluj – 4, Sibiu – 3 și Bacău – 3.

¹⁵⁹ Arhivă Uniune, d. A3/329, Proces verbal nr. 45, 13 octombrie 1970 și Proces verbal nr. 52, 24 noiembrie 1970. Profesori și materii: H. Artinian (diriginte) – Noul Testament, Isagogie, Lucrare biblică, C. Petcu – Faptele Apostolilor, A. Doroftei – Limba engleză, Gh. Indricău – Vechiul Testament, Profeți, G. Vasilescu – Muzică bisericască, Cor.

*Seminarul Teologic Adventist
între anii 1971–1980*

În anii următori, clasa celor 8 elevi a rămas singura clasă a Seminarului, nemaifiind aprobate înscrieri pentru anul I, deși au fost făcute demersuri către Departamentul Cultelor în fiecare an. Cu materiile specifice fiecărui an de studiu, cu un corp profesoral neschimbat – doar Nelu Dumitrescu a fost inclus în 1973 pentru materia Administrație bisericească – cei 8 elevi au ajuns în anul școlar 1973-1974, la sfârșitul căruia au susținut examenul de diplomă. Un moment deosebit pentru elevii Seminarului a avut loc în ziua de luni 11 februarie 1974, când au fost invitați să participe alături de personalul Uniunii la întâlnirea cu Robert Pierson și Clarence Powers, președintele Conferinței Generale, respectiv, președintele Diviziunii Euro-Africa.¹⁶⁰ La 27 iunie 1974, toți cei 8 seminariști au fost declarați absolvenți, apoi au organizat o serbare care a avut loc în Comunitatea Labirint.¹⁶¹

În 1974 au fost făcute demersuri pentru aprobarea a 25 de elevi pentru anul I, dar Departamentul Cultelor nu a aprobat decât 15 elevi.¹⁶² Numărul acesta a fost considerat o mare biruință, deoarece din 1957 nu mai fusese un număr atât de mare de înscrieri pentru anul I. În urma susținerii examenului de admitere la 18 septembrie 1974, au fost înscriși: Bocăneanu Adrian, Buciuman Ioan, Cristescu Lucian, Geantă Daniel, Iacob Stelian, Ghișoiu Mihai, Orban Adalbert, Peicu Virgil, Petre Teofil, Popescu Constantin, Sprianu Cezar, Memete Pavel, Treitli Iacob, Suci Iosif și Ungureanu Dumitru. Cu un corp profesoral compus din patru cadre didactice, festivitatea deschiderii anului școlar 1974-1975 a avut loc joi, 10 octombrie, iar cursurile au început luni, 14 octombrie 1974.¹⁶³ Comitetul Uniunii a

¹⁶⁰ Dumitru Popa, „Vizita în țara noastră a fraților: R. H. Pierson și C. L. Powers”, *Curierul Adventist* 52.1-2 (1974): 4.

¹⁶¹ Arhivă Uniune, d. A3/370, Proces verbal nr. 2, 27 iunie 1974.

¹⁶² Arhivă Uniune, d. A3/370, Proces verbal nr. 35, 27 august 1974; d. 265, f. 250.

¹⁶³ Arhivă Uniune, d. A3/370, Proces verbal nr. 39, 20 septembrie 1974. Corpul profesoral

aprobat ca fiecare elev să primească o bursă lunară de 450 de lei, plus 50 de lei indemnizație de cazare.

În anul următor au fost făcute demersuri pentru aprobarea anului I și, după mult timp în care înscrierile se făcuseră o dată la patru ani, Departamentul Cultelor a fost „de acord cu primirea a 10 elevi în anul I de studii 1975-1976.”¹⁶⁴ În urma susținerii examenului de admitere au fost admiși: Dan Iosif, Dima Viorel, Ghioaldă Leonida, Istrate Vasile, Kozma Ștefan, Mitran Costel, Mocanu Ioan, Modoran Gheorghe și Szász Ernest.¹⁶⁵ În cursul acestui an școlar a revenit M. Popa ca profesor și director al Seminarului Teologic și a fost adus ca profesor Titus Cazan.¹⁶⁶ După încheierea anului școlar, în urma unei adrese din partea Uniunii, Președintele Departamentului Cultelor a emis la 16 iulie 1976, o decizie prin care a aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a Seminarului Teologic Adventist de Ziua a Șaptea.¹⁶⁷

În toamna aceluiași an, o mare bucurie a fost generată de aprobarea înscrierii „în anul I al Seminarului Teologic – anul școlar 1976-1977 – a unui număr de 10 elevi.”¹⁶⁸ În urma examenului de admitere au fost admiși următorii elevi: Baciú Mihail, Chircan Iosif, David Liviu, Engelhardt Adam, Morhan Dumitru, Pârvan Titi, Roșca Benjamin, Soó Árpád și Șupler Daniel. După 18 ani, Seminarul funcționa din nou cu trei clase de elevi într-un an școlar, făcând ca Labirint 116 să renască speranțele tinerilor și să vibreze de zelul celor care se pregăteau pentru slujire. În acest an școlar a fost adus și plătit cu ora profesorul Gheorghe Mușu pentru a preda pentru pri-

soral era compus din: Gh. Indricău, H. Artinian, A. Doroftei și D. Popa.

¹⁶⁴ Arhivă Uniune, d. 265, f. 249.

¹⁶⁵ Arhivă Uniune, d. A3/413, Proces verbal nr. 6, 5 februarie 1976.

¹⁶⁶ Arhivă Uniune, d. A3/413, Proces verbal nr. 55, 2 decembrie 1975; d. 265, f. 248. Consiliul profesoral era compus din A. Doroftei, D. Popa, Gh. Indricău, M. Popa și Titus Cazan.

¹⁶⁷ Arhivă Uniune, d. 265, f. 227.

¹⁶⁸ Arhivă Uniune, d. 265, f. 242.

ma dată în Seminar limba greacă.¹⁶⁹ De asemenea, a fost angajată Silvia Cotruță ca dactilografă pentru Seminar.¹⁷⁰ Un moment greu al acestui an școlar, atât pentru profesori cât și pentru elevi, a fost decesul neașteptat, la 10 ianuarie 1977, al elevului Ungureanu Dumitru din anul III. A fost însă o ocazie de bucurie pentru elevi, când Georges Stéveny (1923-2004), directorul Seminarului Teologic Adventist din Collonges-sous-Salève, Franța, venit într-o scurtă vizită în România în februarie 1977, s-a întâlnit cu elevii și profesorii Seminarului Teologic Adventist din România.¹⁷¹ De asemenea, aceeași bucurie au simțit-o cu puțin timp înainte de încheierea anului școlar, când președintele Conferinței Generale, Robert H. Pierson (1911-1989), împreună cu Edwin J. Ludescher (1929-2012), președintele Diviziei Euro-Africa, au vizitat Seminarul din România.¹⁷²

În luna iunie a anului 1977, Comitetul Uniunii a hotărât ca M. Popa, directorul Seminarului, să fie trimis la studii în străinătate pentru anul școlar 1977-1978,¹⁷³ iar în septembrie au fost luate alte două hotărâri importante pentru Seminar:

- a) Având în vedere că fr. Popa Mihail și Cazan Titus vor pleca la studii în străinătate, se hotărăște să fie invitat ca profesor la Seminar cu normă întreagă fr. Ionescu Mihai, pastor pensionar; b) Având în vedere lipsa de spațiu în urma avariilor produse de cutremur precum și faptul că cei doi profesori vor lipsi în acest an, se hotărăște ca abia anul viitor 1978 să se facă demersuri pentru funcționarea anului I.¹⁷⁴

Tot atunci directoratul Seminarului Teologic a fost preluat de către D. Popa, președintele Uniunii, care activa și ca profesor acolo. De

¹⁶⁹ Arhivă Uniune, d. A3/467, Proces verbal nr. 40, 2 noiembrie 1976.

¹⁷⁰ Arhivă Uniune, d. A3/467, Proces verbal nr. 39, 21 octombrie 1976.

¹⁷¹ „Din viața bisericii”, *Curierul Adventist* 55.5-6 (1977): 11.

¹⁷² Dumitru Popa, „Bucuria revederii”, *Curierul Adventist* 55.9-10 (1977): 4.

¹⁷³ Arhivă Uniune, d. A3/467, Proces verbal nr. 20, 14 iunie 1977.

¹⁷⁴ Arhivă Uniune, d. A3/467, Proces verbal nr. 38, 28 septembrie 1977; d. 265, f. 229.

asemenea, a fost numit și plătit cu ora Marin Plopșoreanu pentru orele de Educație fizică.¹⁷⁵

După patru ani de studii, promoția 1974-1978 a susținut examenul de diplomă la 5 iulie în fața corpului profesoral și a Comitetului Uniunii, iar la 15 iulie a avut loc serbarea de absolvire în Comunitatea Grant.¹⁷⁶ Deși a fost solicitată înscrierea a 15 elevi pentru anul școlar 1978-1979, Departamentul Cultelor a aprobat doar 10 locuri pentru anul I, care au fost ocupate prin examen de admitere de către următorii candidați: Ban Viorel, Butoi Nicolae, Constantinescu Edmond, Niță Pavel, Varadi Iuliu, Chiorescu Stelian, Pohrib Tache, Szallós Zoltán, Olteanu Liviu și Voicu Cristian.¹⁷⁷ Comitetul Uniunii a luat hotărârea ca absolventul Lucian Cristescu să fie încadrat cu data de 1 septembrie 1978 ca profesor la Seminarul Teologic alături de Gh. Indricău, A. Doroftei, M. Ionescu și D. Popa.¹⁷⁸ La 8 iunie 1979, elevii și profesorii Seminarului s-au bucurat de vizita secretarului Diviziei Euro-Africa, Jean R. Zurcher (1918–2003).¹⁷⁹ La sfârșitul anului școlar, după susținerea examenului de diplomă a promoției 1975-1979, la 14 iulie a avut loc serbarea de absolvire în Comunitatea Labirint.¹⁸⁰

Pentru anul școlar 1979-1980, „Comitetul Uniunii ținând seama de lipsa de profesori la Seminarul Teologic – M. Popa și T. Cazan fiind plecați la studii și A. Doroftei fiind pensionat – și având în vedere că prin angajarea promoției 1979 se face în general față în ce privește locurile vacante, hotărăște să nu funcționeze anul I la Se-

¹⁷⁵ Arhivă Uniune, d. A3/467, Proces verbal nr. 49, 14 decembrie 1977; d. 265, f. 230.

¹⁷⁶ Arhivă Uniune, d. A3/467, Proces verbal nr. 21, 21 iunie 1978; „În zilele voastre de bucurie...”, *Curierul Adventist* 56.9-10 (1978): 6.

¹⁷⁷ Arhivă Uniune, d. A3/184, Proces verbal nr. 39, 3 decembrie 1978; Proces verbal nr. 4/31 ianuarie 1979.

¹⁷⁸ Arhivă Uniune, d. A3/467, Proces verbal nr. 27, 6 septembrie 1978.

¹⁷⁹ Arhivă Uniune, d. 202, f. 432.

¹⁸⁰ Arhivă Uniune, d. A3/184, Proces verbal nr. 21, 6 iulie 1979; „Bucuria împlinirilor”, *Curierul Adventist* 57.9-10 (1979): 14.

minar”.¹⁸¹ S-a aprobat, de asemenea, transferul Silviei Cotruță și s-a hotărât angajarea temporară a dactilografei Marcela Dumitru. La propunerea conducerii Seminarului, Uniunea a aprobat ca Lucia Pavlov, membră a Comunității Labirint, să predea Limba engleză câte 6 ore pe săptămână.¹⁸² Spre finalul lunii noiembrie, Seminarul a fost vizitat de către Maurice T. Battle (1927-2010), secretar adjunct la Conferința Generală, însoțit de către E. Ludescher din partea Diviziei Euro-Africa, ocazie în care elevii au putut asculta prezentarea unui comentariu asupra pasajului biblic din Luca 8:18.¹⁸³ Serbarea de absolvire a promoției 1976-1980 a avut loc tot în Comunitatea Labirint.¹⁸⁴

În 1980, Uniunea a cerut aprobarea pentru înscrierea a 15 elevi în anul I, dar aceasta n-a venit. Întrucât M. Popa își finalizase studiile în străinătate obținând titlul de doctor în teologie, a revenit în țară, gata să-și continue activitatea la Seminar. În condițiile respective, M. Ionescu a trebuit să încheie activitatea sa ca profesor, și cam în același timp a fost acceptată demisia dactilografei Marcela Dumitru.¹⁸⁵ Pentru anul școlar 1980-1981, a fost cooptat, între profesorii Seminarului, Radu Ștefan, pentru predarea limbilor greacă și ebraică.¹⁸⁶ Nefiind niciun absolvent, n-a avut loc serbare de absolvire în 1981.

Seminarul Teologic Adventist între anii 1981–1989

Anul școlar 1981-1982 a funcționat cu anul I și cu anul IV. După aprobarea a 10 locuri pentru anul I, a fost efectuată o preselecție a

¹⁸¹ Arhivă Uniune, d. A3/184, Proces verbal nr. 22, 1 august 1979.

¹⁸² Arhivă Uniune, d. A3/184, Proces verbal nr. 6, 7 ianuarie 1980.

¹⁸³ Arhivă Uniune, d. 202, f. 654.

¹⁸⁴ *Curierul Adventist* 58.9-10 (1980): 9.

¹⁸⁵ Arhivă Uniune, d. A3/184, Proces verbal nr. 31, 31 iulie și 40, 30 septembrie 1980.

¹⁸⁶ Arhivă Uniune, d. A3/184, Proces verbal nr. 43, 22 octombrie 1980.

candidaților la nivelul Conferințelor, după care a avut loc examenul de admitere la sediul Uniunii din Labirint 116, cu probe scrise și orale la disciplinele Dogmatică și Limba română. Au fost admiși: Bancu Sabinel, Huțanu Teodor, Boieru Paul, Danci Petre, Chelbegeanu Romulus, Bratosin Ștefan, Breja Alexandru, Dan Viorel, Crișan Deliu și Gyéresi Ernő.¹⁸⁷ Corpul didactic a fost completat odată cu venirea lui Moldovan Wilhelm ca profesor de Vechiul Testament, Noul Testament și Studiul religiilor, iar din aprilie 1982, Ionică Aurel a preluat predarea limbilor greacă și ebraică.¹⁸⁸ Serbarea de absolvire a promoției 1978-1982 a avut loc în Comunitatea Labirint.

În iulie 1982, Uniunea a trimis un memoriu către Ministerul Educației și Învățământului, prezentând situația delicată a Seminarului Teologic Adventist care avea la momentul respectiv o singură clasă cu 10 elevi, precum și deficitul de personal pastoral pentru cele 525 de comunități adventiste din țară. Memoriul se încheia cu rugămintea „să analizați această problemă și să ne aprobați un număr de 15 elevi pentru fiecare an școlar sau de 20 de elevi din doi în doi ani.”¹⁸⁹ Memoriul a rămas fără răspuns pozitiv, iar în anul școlar 1982-1983 Seminarul a avut activitate limitată funcționând doar cu anul II. În aceste condiții, Comitetul Uniunii a decis ca L. Cristescu să fie transferat la Conferința București,¹⁹⁰ pentru cursul de Muzică bisericească fiind plătit cu ora Gabriel Dumitrescu.¹⁹¹

Pentru anul școlar 1983-1984, au fost făcute din nou demersuri pentru aprobarea a 25 de locuri pentru anul I, dar nu s-a aprobat nimic. În luna mai a anului 1984, M. Popa a trecut la pensie de invaliditate, postul de director al Seminarului rămânând vacant. Co-

¹⁸⁷ Arhivă Uniune, d. A3/185, Proces verbal nr. 30, 2 septembrie și 35, 8 octombrie 1981.

¹⁸⁸ Arhivă Uniune, d. A3/185, Proces verbal nr. 37, 22 octombrie 1981; Proces verbal nr. 12, 21 aprilie 1982. Corpul profesoral 1981-1982: M. Popa, W. Moldovan, L. Cristescu, D. Popa, Șt. Radu și N. Dumitrescu.

¹⁸⁹ Arhivă Uniune, d. 218, f. 197-198.

¹⁹⁰ Arhivă Uniune, d. 219, f. 279.

¹⁹¹ Arhivă Uniune, d. 265, f. 211.

mitetul Uniunii a stabilit ca D. Popa, președintele Uniunii să gireze acest post.¹⁹²

În urma unei comunicări verbale din partea Departamentului Cultelor privind aprobarea anului I pentru anul școlar 1984-1985, s-a hotărât preselecția candidaților la nivelul Conferințelor și s-a stabilit ca examenul de admitere să aibă loc la 24 septembrie 1984 la sediul Uniunii. Admiși pentru anul I au fost: Burlacu Pavel, Boantă Gheorghe, Ciobanu Vasile, Golea Gabriel, Dănăiață Valentin, Nae Daniel, Roman Leon, Leordean Grigore, Poenaru Octavian și Unteșu Ionel. Astfel, Seminarul a funcționat cu două clase, fiecare elev primind o bursă lunară de 500 de lei, și cu aproximativ aceeași componență a corpului profesoral.¹⁹³ Serbarea de absolvire a anului IV a avut loc în Comunitatea Labirint.

În anul școlar 1985-1986, nu au fost înscrieri pentru anul I de studii, astfel că Seminarul a funcționat doar cu anul II. A. Ionică a fost numit secretar al Seminarului, iar din decembrie 1985, N. Dumitrescu a girat funcția de director.¹⁹⁴ Din corpul profesoral nu au mai făcut parte D. Faluvegi și W. Moldovan. În anul școlar următor, A. Ionică a plecat la studii în Statele Unite, iar Adrian Bocăneanu a fost numit secretar și preceptor al Seminarului.¹⁹⁵ Au fost admiși pentru anul I de studii trei elevi: Iordache Gheorghe, Negoii Viorel și Rusu Cornel. La sfârșitul anului școlar 1986-1987, A. Ionică s-a întors în țară și a preluat secretariatul.¹⁹⁶

Pentru anul școlar 1987-1988, au fost făcute demersuri pentru aprobarea a 25 de locuri pentru anul I, dar nu au fost aprobate decât 3, care, în urma examenului de admitere din 29 septembrie 1987, au

¹⁹² Arhivă Uniune, d. 231, f. 272; d. A3/186, Proces verbal nr. 20, 22 mai 1984.

¹⁹³ Arhivă Uniune, d. A3/187, Proces verbal nr. 34, 3 octombrie 1984. Membri corpului profesoral: D. Popa, N. Dumitrescu, A. Ionică, D. Faluvegi, W. Moldovan, Gh. Indricău, M. Popa, Alina Badea și G. Dumitrescu.

¹⁹⁴ Arhivă Uniune, d. A3/187, Proces verbal nr. 33, 27 noiembrie 1985.

¹⁹⁵ Arhivă Uniune, d. A3/187, Proces verbal nr. 30, 4 septembrie 1986.

¹⁹⁶ Arhivă Uniune, d. A3/187, Proces verbal nr. 16, 14 mai 1987.

fost ocupate de Bota Valentin, Dumitrescu Cristian și Paraschiv Roland.¹⁹⁷ La data de 3 iulie 1988 a avut loc ultima serbare de absolvire a unei promoții a Seminarului Teologic în Comunitatea Labirint. În revista oficială a bisericii această ocazie festivă a fost descrisă astfel:

În spatele amvonului, pe perete, o emblemă lucrată cu gust prezintă mottoul clasei de absolvire „Slujiți Domnului”, motto care trece ca un fir de aur prin toate punctele programului. La ora 9, intră în sala de cult, într-o ținută solemnă, elevii Seminarului urmați de profesori, care iau loc pe platformă. După deschiderea cu cântare, rugăciune și cor, urmează apelul clasei și o scurtă caracterizare a absolvenților, făcută de dirigintele clasei – fr. Nelu Dumitrescu. Elevii prezintă pe rând subiecte care reprezintă angajamente, invitații, chemări... Versurile pline de căldură au întregit în mod minunat gândurile încă neexprimate... Cuvântul de trimitere rostit de către președintele Uniunii a constituit un moment de culme al acestei ocazii... Festivitatea s-a încheiat cu cuvântul directorului Seminarului, care a fost și dirigintele clasei... Cu imnul „Numai cu Isus voiesc a merge” interpretat de corul Seminarului, festivitatea de absolvire s-a încheiat.¹⁹⁸

În toamna anului 1988 Seminarul Teologic a fost mutat în strada Plantelor, nr. 12, unde fusese mutat și sediul Uniunii de Conferințe, apoi în anul 1989 a fost mutat în strada Argeș nr. 8, de unde, în 1990 a fost mutat în strada Romulus, nr. 59. Promoția care a absolvit în anul 1991, ca un semn al nostalgiei și al prețuirii față de fostul sediu al Seminarului, a organizat solemnitățile încheierii ultimului an școlar în Sabatul din 6 iulie 1991 în Comunitatea Labirint, serbarea de absolvire având loc a doua zi în altă sală.¹⁹⁹ Doi ani mai târziu, pe 4 octombrie 1993, a avut loc deschiderea festivă a anului universitar al Institutului Teologic Adventist de grad universitar, care avea 135 de studenți la cursurile de zi, și 220 la cursurile fără frecvență, în

¹⁹⁷ Arhivă Uniune, d. A3/189, Proces verbal nr. 23, 13 august 1987 și Proces verbal nr. 3/28 ianuarie 1988.

¹⁹⁸ Nelu Dumitrescu, „Sfârșit de an la Seminarul Teologic A.Z.Ș.”, *Curierul Adventist* 65.11-12 (1988): 16.

¹⁹⁹ Dezideriu Faluvegi și Adalbert Orban, „Clasa de absolvire 1987-1991”, *Curierul Adventist* 68.9 (1991): 6.

total 355 de studenți. După numărul de studenți era la vremea respectivă cel mai mare institut adventist din Europa.²⁰⁰ În 1995, Institutul Teologic s-a mutat la Liceul Adventist „Ștefan Demetrescu”, pentru ca, în 1997, să fie mutat la Cernica unde funcționează și astăzi.

CONCLUZIE

Istoria educației adventiste în București a fost o istorie zbuciumată, cu provocări majore, cu multe amărăciuni, dar și cu bucurii pe măsură. Comitetul Uniunii și conducerea Seminarului Teologic au întâmpinat multă adversitate din partea autorităților statului, care urmăreau să diminueze numărul de pastori și astfel să submineze dezvoltarea și extinderea bisericii. Cu toate acestea, Seminarul Teologic a funcționat fără întreruperi, cu sincopetele amintite, oferind elevilor care au studiat aici cunoștințele și pregătirea necesare pentru o slujire eficientă în cadrul bisericii. Labirint 116 rămâne locul de unde au plecat în toată țara tineri consacrați și formați pentru lucrarea de vestire a Evangheliei lui Hristos, care au devenit pastori în Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din România.

²⁰⁰ Lazăr Forray, „Început de an la Institutul Teologic Adventist de Grad Universitar”, *Curierul Adventist* 70.11 (1993): 9-12.